

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2005**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2006

Ετήσια Έκθεση
Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την παράγραφο (ι) του άρθρου 9Α των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2005.

Απρίλιος 2006

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Αρ. Φακ.: 25.07.001.05

Εξοχότατο
Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία

Εξοχότατε,

Έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2005 αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων μου, σύμφωνα με την παράγραφο (ι) του άρθρου 9Α των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2005.

Με εξαιρετική τιμή

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 26 Απριλίου 2006.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

1.	Εισαγωγή	1
1.1	Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις	1
2.	Ο Θεσμός του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων	4
2.1	Νομοθετικό Πλαίσιο	4
2.1.1	Περίοδος πριν από την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ	5
2.1.2	Περίοδος μετά την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ	6
2.1.2.1	Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004	6
2.1.2.2	Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2005	6
2.1.2.3	Αρμοδιότητες του Εφόρου	6
2.1.2.4	Υποχρέωση κοινοποίησης προσχεδίων ενισχύσεων από τις Αρμόδιες Αρχές	7
2.2	Έκδοση Απόφασης ή Γνωμοδότησης από τον Έφορο	8
2.2.1	Ενισχύσεις για τις οποίες ο Έφορος εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις (έγκριση, απόρριψη, έγκριση υπό όρους)	8
2.2.2	Ενισχύσεις για τις οποίες ο Έφορος εκδίδει γνωμοδοτήσεις	8
2.3	Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (de minimis)	9
2.3.1	Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2004 (Κ.Δ.Π. 772/2004)	9
2.3.2	Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας στους Τομείς της Γεωργίας και Αλιείας) Κανονισμοί του 2006	10
3.	Στελέχωση του Γραφείου	12
4.	Ενημερωτικές και Διαφωτιστικές Δραστηριότητες	13
4.1	Δημοσίευση Άρθρων	13
4.2	Έκδοση ενημερωτικών εγκυκλίων	13
4.3	Σεμινάρια	15
4.4	Ετοιμασία και Υποβολή Εκθέσεων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας	15
4.5	Ιστοσελίδα του Γραφείου	16

5.	Σχέσεις με τη Νομοθετική και την Εκτελεστική Εξουσία	17
5.1	Σχέσεις με τη Νομοθετική Εξουσία	17
5.2	Σχέσεις με την Εκτελεστική Εξουσία	17
6.	Σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση	18
7.	Ανάλυση Κοινοποιήσεων	22
7.1	Ανάλυση αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το 2005	22
7.1.1	Περιγραφή Αποφάσεων	23
7.2	Ανάλυση γνωμοδοτήσεων που εκδόθηκαν κατά το 2005	29
7.2.1	Περιγραφή Γνωμοδοτήσεων	31
7.3	Αξιολόγηση Κοινοποιηθέντων Μέτρων και Έκδοση Γνωμάτευσης	35
8.	Προγράμματα Ενισχύσεων και Ατομικές Ενισχύσεις που Βρίσκονται σε Ισχύ	42
8.1	Υφιστάμενα Σχέδια Κρατικών Ενισχύσεων στον Τομέα της Γεωργίας και Κτηνοτροφίας	42
8.2	Προγράμματα Κρατικών Ενισχύσεων στον Τομέα των Μεταφορών	42
8.3	Προγράμματα Κρατικών Ενισχύσεων στον Τομέα της Αλιείας	42
9.	Παρατηρήσεις και Εισηγήσεις από τη Λειτουργία του Γραφείου	43
10.	Συνοπτικά Γεγονότα Μεταγενέστερα της Περιόδου που Καλύπτει η Έκθεση	46
11.	Επίλογος	47

12. Παραρτήματα	49
I. Άρθρα της Συνθήκης ΕΚ που Αφορούν τις Κρατικές Ενισχύσεις	51
II. Ενοποιημένο Κείμενο των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2005	53
III. Προγράμματα κρατικών ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις που βρίσκονται σε ισχύ, κατά Αρμόδια Αρχή	69
IV. Προγράμματα ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) που βρίσκονται σε ισχύ, κατά Αρμόδια Αρχή	73
V. Υφιστάμενα σχέδια κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και κτηνοτροφίας τα οποία κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αξιολόγηση	77
VI. Υφιστάμενα σχέδια κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών τα οποία κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αξιολόγηση	83

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με την παράγραφο (ι) του άρθρου 9Α των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2005, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος») ετοιμάζει και υποβάλλει Ετήσια Έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Η παρούσα είναι η δεύτερη ετήσια έκθεση που υποβάλλει ο Έφορος από την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής η «ΕΕ»). Αποτελεί τον ουσιαστικό απολογισμό του έργου του Γραφείου του Εφόρου και αφορά το πέμπτο έτος λειτουργίας του.

1.1 Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις

Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί έναν από τους τομείς της λεγόμενης πολιτικής ανταγωνισμού της ΕΕ, η οποία συμπεριλαμβάνει ακόμα τον έλεγχο των περιοριστικών συμφωνιών των επιχειρήσεων, την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και την απελευθέρωση των αγορών. Η πολιτική ανταγωνισμού εδράζεται στην ίδια τη Συνθήκη περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») και συγκεκριμένα στα Άρθρα 81 μέχρι 89 με βάση τα οποία η ΕΕ θέσπισε ειδικούς και λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της.

Η αναγκαιότητα της πολιτικής του ανταγωνισμού εκπηγάει από τις ίδιες τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης έτσι όπως τέθηκαν στο κείμενο της Συνθήκης ΕΚ. Εκεί αναφέρεται ότι η δράση των κρατών μελών και της Κοινότητας ασκείται «σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό» [Άρθρο 4(1)]. Η εφαρμογή της αρχής αυτής στην πολιτική της ΕΕ είναι η δημιουργία της εσωτερικής αγοράς, δηλαδή ενός χώρου όπου πρόσωπα, αγαθά, υπηρεσίες και κεφάλαια διακινούνται ελεύθερα. Η διαδικασία ουσιαστικής ενοποίησης, η οποία ολοκληρώθηκε ήδη στον τομέα των προϊόντων, προωθείται σταδιακά σε κάθε οικονομική δραστηριότητα (π.χ. ηλεκτρική ενέργεια, ταχυδρομικές υπηρεσίες, κ.ά.).

Η πολιτική του ανταγωνισμού συνδέεται άρρηκτα με τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς. Αντικείμενό της είναι η διαφύλαξη των συνθηκών εκείνων που θα επιτρέψουν στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύουν, να ανταγωνίζονται μεταξύ τους επί ίσοις όροις. Η ορθή λειτουργία και ενδυνάμωση της εσωτερικής αγοράς, η οποία αποτελεί τον πυρήνα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, δε νοείται χωρίς την αυστηρή εφαρμογή κοινών κανόνων που να εμποδίζουν αποτελεσματικά τα κράτη μέλη αλλά και τις επιχειρήσεις να θέτουν φραγμούς στην ελεύθερη διακίνηση των προϊόντων και υπηρεσιών, να νοθεύουν άμεσα τον υγιή ανταγωνισμό ή να ακολουθούν πρακτικές που καταλήγουν στα ίδια αποτελέσματα.

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων έχει απτά οφέλη για το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ανταμείβει τις επιχειρήσεις εκείνες που προσφέρουν στους καταναλωτές νέα και καλύτερα προϊόντα σε χαμηλότερες τιμές και σε μεγαλύτερη ποικιλία. Προσφέρει, συνεπώς, κίνητρα στις επιχειρήσεις έτσι ώστε να βελτιώνονται συνεχώς και να επενδύουν σε δραστηριότητες καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογίας. Απόρροια του μηχανισμού αυτού είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας, η ορθολογικότερη κατανομή των παραγωγικών συντελεστών μεταξύ των οικονομικών κλάδων, η αύξηση της απασχόλησης και η μεγιστοποίηση της οικονομικής ευημερίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή»), το καθαρό κέρδος της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς από το 1993 (έτος δημιουργίας της) είναι 2,5 εκ. νέες θέσεις εργασίας και τουλάχιστον 800 δις. ευρώ στο συνολικό ευρωπαϊκό εισόδημα.

Ωστόσο, ο ελεύθερος και υγιής ανταγωνισμός δεν είναι αυτοσκοπός της γενικότερης πολιτικής της ΕΕ. Η Συνθήκη ΕΚ θέτει σημαντικούς παράλληλους στόχους της δράσης των κρατών, την προστασία του περιβάλλοντος, την παροχή ψηλού επιπέδου υπηρεσιών υγείας και παιδείας, την προστασία των καταναλωτών, και τη διατήρηση ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου των αγροτών. Κατά συνέπεια οι διάφορες κοινοτικές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής του ανταγωνισμού, καλούνται να εξυπηρετήσουν ταυτόχρονα την επίτευξη των διάφορων στόχων της Ένωσης, οι οποίοι σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αντικρουόμενοι. Για παράδειγμα, η πλήρως απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς δεν οδηγεί αναγκαστικά στην οικονομική σύγκλιση των διάφορων κρατών και περιφερειών της ΕΕ ούτε και συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος. Η αγορά χαρακτηρίζεται επίσης από επιμέρους αδυναμίες, όπως η μη επαρκής χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ανάπτυξη των οποίων είναι καίριας σημασίας για τη μείωση της ανεργίας. Οι παρεμβάσεις, λοιπόν, είτε σε κρατικό είτε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, που είναι απαραίτητες στο πλαίσιο των λοιπών πολιτικών της Ένωσης, γίνονται αποδεκτές και προβλέπονται στα κείμενα της Συνθήκης ΕΚ και γενικότερα στο κοινοτικό δίκαιο, συχνά ως παρεκκλίσεις από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού.

Ειδικότερα στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, οι κοινοτικοί κανόνες θέτουν μεν κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης υπό τον αυστηρό έλεγχο του κοινοτικού δικαίου καθορίζουν, όμως, και τα πλαίσια μέσα στα οποία μπορεί να κριθούν τέτοια μέτρα ως συμβατά με την κοινή αγορά. Η βασική ειδοποιός διαφορά μεταξύ των επιτρεπόμενων και μη επιτρεπόμενων κρατικών ενισχύσεων είναι ότι οι πρώτες έχουν πάντοτε το χαρακτήρα κινήτρου. Ενθαρρύνουν, δηλαδή, τις επιχειρήσεις να προβούν σε πρόσθετες ενέργειες ή δραστηριότητες που είναι σημαντικές για την ανάπτυξη και βελτίωση των ίδιων των επιχειρήσεων αλλά και της οικονομίας γενικότερα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι επενδυτικές ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, προς τις επιχειρήσεις μειονεκτικών περιοχών, οι ενισχύσεις για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και καινοτομίας. Αντιθέτως είναι κατά κανόνα μη συμβατές με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που απλώς βελτιώνουν την οικονομική θέση του δικαιούχου χωρίς αυτός να αναλαμβάνει καμία υποχρέωση ούτε να προβαίνει σε δραστηριότητα προς ουσιαστικό όφελος της επιχείρησής του και του συνόλου.

Η διάκριση αυτή έχει άμεσες συνέπειες στις πολιτικές των κρατών μελών σχετικά με την οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων. Οδηγεί αναγκαστικά τις εθνικές κυβερνήσεις σε ορθολογικότερη χρήση των δημόσιων πόρων με τρόπο που αποφέρει συγκεκριμένα θετικά αποτελέσματα. Είναι σαφές ότι δεν επιτρέπονται οι άσκοπες επιχορηγήσεις, όπως, για παράδειγμα, η κάλυψη ζημιών ή οι φορολογικές απαλλαγές άνευ αντικειμένου, που, σε πολλές περιπτώσεις, διατηρούν τεχνητά εν ζωή αντιπαραγωγικές και μη ανταγωνιστικές οικονομικές δραστηριότητες δεσμεύοντας πολύτιμους παραγωγικούς συντελεστές αλλά και κρατικούς πόρους.

Η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου εκτιμάται ότι θα επηρεάσει προς τη θετική κατεύθυνση την ίδια την ιδέα της επιχειρηματικότητας στην Κύπρο τόσο για τις ιδιωτικές όσο και για τις κρατικές επιχειρήσεις. Οι επιχειρηματίες καλούνται εκ των πραγμάτων να συνειδητοποιήσουν ότι πρέπει να αναλαμβάνουν τις ευθύνες των επιχειρηματικών τους επιλογών χωρίς να καταφεύγουν μονίμως και συχνά εκ των υστέρων στη διεκδίκηση κρατικών πόρων. Το κράτος καλείται επίσης να διαχωρίσει το θεσμικό του ρόλο από την εκάστοτε επιχειρηματική του δραστηριότητα και να ενεργεί στις σχέσεις του με τις κρατικές επιχειρήσεις ως ιδιώτης επιχειρηματίας.

Όσον αφορά τον όγκο των κρατικών ενισχύσεων σημειώνεται ότι μία από τις δεσμεύσεις των κρατών μελών στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβόνας το 2000 και της Στοκχόλμης το 2001 είναι η μείωση του συνολικού ποσού των κρατικών ενισχύσεων ως ποσοστού του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και ο αναπροσανατολισμός τους σε οριζόντιες ενισχύσεις, όπως, για παράδειγμα, τις ενισχύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης και τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι κοινοτικοί κανόνες των κρατικών ενισχύσεων αναμένεται στο μέλλον ότι θα καταστούν πιο συγκεκριμένοι και θα επεκταθούν σε όλο και περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες. Σ' αυτό συντελεί η εξελισσόμενη διαδικασία εμβάθυνσης της εσωτερικής αγοράς και η σταδιακή απελευθέρωση του τομέα των υπηρεσιών η οποία βρίσκεται πρακτικά σε πρώιμη φάση.

Τέλος, στη διάρκεια του 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ένα ενδεικτικό πενταετές σχέδιο δράσης, το οποίο σκοπεύει στη διεξοδική μεταρρύθμιση της πολιτικής των κρατικών ενισχύσεων ώστε να συμβάλλει καλύτερα στη διατηρήσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας, την ανταγωνιστικότητα, την κοινωνική και περιφερειακή συνοχή και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες του προγράμματος είναι οι εξής:

- Ο εκσυγχρονισμός της πολιτικής κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- Η απλοποίηση και κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας.
- Ο εκσυγχρονισμός των πρακτικών και των διαδικασιών.

Το σχέδιο δράσης τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στην οποία συμμετέχουν τα κράτη μέλη καθώς και όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των επιμέρους μέτρων που απαρτίζουν το σχέδιο δράσης.

2. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Το Γραφείο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων δημιουργήθηκε μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κυπριακής Νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Ο Έφορος είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος, ο οποίος διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για εξαετή θητεία. Η ανεξαρτησία του θεσμού του Εφόρου διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, και την αντικειμενική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για τις κρατικές ενισχύσεις.

2.1 Νομοθετικό Πλαίσιο

Η παράγραφος 1 του Άρθρου 87 της Συνθήκης ΕΚ διαλαμβάνει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα συνθήκη ορίζει άλλως¹».

Συγκεκριμένα, βάσει των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ, απαγορεύονται κατ' αρχήν οι ενισχύσεις κατά το μέτρο που, λόγω της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων, μπορούν να προκαλέσουν ζημιά σε επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών, φθάνοντας ενίοτε μέχρι και του σημείου να θέσουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητά τους και, κατά συνέπεια, την απασχόληση των εργαζομένων τους.

Η Επιτροπή ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται από τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών, διότι μόνο μία υπερεθνική και ανεξάρτητη αρχή μπορεί να εκτιμήσει τις επιζήμιες συνέπειες που προκαλεί στη λειτουργία της κοινής αγοράς η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων από τα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, μεριμνά ώστε τα κράτη μέλη να χορηγούν μόνο κρατικές ενισχύσεις που είναι συμβατές με την κοινή αγορά. Γι' αυτό το Άρθρο 88 της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει ότι κάθε νέα ενίσχυση ή καθεστώς ενισχύσεων πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή και να εγκρίνεται από αυτήν πριν εφαρμοσθεί. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό αποτελούν οι ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση τους Απαλλακτικούς Κανονισμούς τους οποίους ορίζει η ίδια η Επιτροπή. Σήμερα, υπάρχουν πέντε Απαλλακτικοί Κανονισμοί που αφορούν τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, την απασχόληση και την επαγγελματική εκπαίδευση. Επίσης, η Επιτροπή ασκεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μόνιμο έλεγχο όλων ανεξαιρέτα των υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων στα κράτη μέλη.

Παράλληλα, η Επιτροπή εξετάζει τις κρατικές ενισχύσεις που έχουν εφαρμόσει παράνομα τα κράτη μέλη, δηλαδή αυτές που δεν κοινοποιήθηκαν για έγκριση ή τέθηκαν σε ισχύ προτού εγκριθούν. Η Επιτροπή πληροφορείται την ύπαρξη τέτοιων ενισχύσεων κατόπιν καταγγελιών ή/και κατόπιν δικών της ενεργειών. Ως εκ τούτου, εφόσον διαπιστωθεί ότι μία ενίσχυση δεν είναι συμβατή με τη νομοθεσία που διέπει τις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή την απαγορεύει και διατάσσει το κράτος μέλος που διέπραξε την παράβαση να την ανακτήσει. Κατά συνέπεια, ο αποδέκτης της παράνομης ενίσχυσης υποχρεούται να την επιστρέψει.

Για να εναρμονιστεί η κυπριακή νομοθεσία με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, στις 8 Μαρτίου 2001 ψηφίστηκε ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος [Ν.30(Ι) του 2001)] ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2001 ύστερα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 53.538 και ημερομηνία 11 Απριλίου 2001. Ο Έφορος ορίστηκε ως ο Αρμόδιος Φορέας που θα ασκούσε τον πλήρη και τελικό έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, αφού η Επιτροπή δεν είχε προενταξιακά τέτοια αρμοδιότητα.

¹ Τα Άρθρα 86, 87, 88 και 89 που αφορούν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων παρατίθενται αυτούσια στο Παράρτημα Ι.

Τη θέσπιση του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου ακολούθησε η ψήφιση Δευτερογενούς Νομοθεσίας (Κανονισμών). Συγκεκριμένα είχαν εγκριθεί συνολικά εννέα Κανονισμοί που αφορούσαν τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, την Επαγγελματική Εκπαίδευση, την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, την Προστασία του Περιβάλλοντος, τις Δημόσιες Ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή Εγγυήσεων, τη Διάσωση και Αναδιάρθρωση Προβληματικών Επιχειρήσεων, την Πώληση Γης και Κτηρίων από τις Δημόσιες Αρχές, τις Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα, καθώς και οι Κανονισμοί σχετικά με τη Διαφάνεια των Χρηματοοικονομικών Σχέσεων μεταξύ του Δημοσίου και των Δημόσιων Επιχειρήσεων.

Ο ως άνω Νόμος μαζί με τη Δευτερογενή Νομοθεσία ενσωμάτωσε στην έννομη τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας διατάξεις κοινοτικού δικαίου που ισχύουν άμεσα (αυτόματα) στα κράτη μέλη και για τον έλεγχο της εφαρμογής των οποίων, όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι αρμόδια τα κράτη μέλη αλλά η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2.1.1 Περίοδος πριν από την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ

Πρωταρχικός στόχος του Γραφείου κατά την περίοδο πριν από την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ ήταν η ικανοποίηση όλων των προϋποθέσεων που είχε θέσει η Επιτροπή για να καταστεί δυνατό το «κλείσιμο» του κεφαλαίου του Ανταγωνισμού, πράγμα που επιτεύχθηκε τον Ιούνιο του 2002.

Σύμφωνα με τον περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμο, ο Έφορος είχε προενταξιακά εξουσία, μεταξύ άλλων, να:

- (α) διερευνά, αξιολογεί και εγκρίνει την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων (εκ των προτέρων έλεγχος),
- (β) ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των εγκεκριμένων δημόσιων ενισχύσεων (εκ των υστέρων έλεγχος),
- (γ) ετοιμάζει και διατηρεί ενημερωμένο Αρχείο Δημόσιων Ενισχύσεων (Μητρώο Δημόσιων Ενισχύσεων),
- (δ) εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης, και
- (ε) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων, καθώς και Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονταν στο Νόμο αυτό, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις.

Η διαδικασία που ακολούθησε το Γραφείο για την έγκριση κρατικών ενισχύσεων πριν από την 1^η Μαΐου 2004, ημερομηνία προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ, στηριζόταν στους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2003, σύμφωνα με τους οποίους ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης ήταν επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός εάν είχε προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2003, κάθε Αρμόδια Αρχή η οποία προτίθετο να χορηγήσει νέα δημόσια ενίσχυση ήταν υποχρεωμένη να κοινοποιήσει στον Έφορο προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης, υποβάλλοντας μαζί όλες τις σχετικές πληροφορίες. Επισημαίνεται ότι με βάση το ίδιο άρθρο οποιαδήποτε προσθήκη, τροποποίηση, παράταση ή ανανέωση υφιστάμενης δημόσιας ενίσχυσης εθεωρείτο νέα ενίσχυση και, ως εκ τούτου, προσχέδιό της θα έπρεπε να κοινοποιείται στον Έφορο.

Με βάση την τότε ισχύουσα νομοθεσία, υφιστάμενα προγράμματα ενισχύσεων και υφιστάμενες ατομικές ενισχύσεις θεωρούνταν όσα μέτρα βρίσκονταν σε ισχύ πριν από τις 30 Απριλίου 2001,

ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου. Όσα προγράμματα ή ατομικές ενισχύσεις δεν είχαν κοινοποιηθεί μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2001, όπως προνοούσαν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμοι, θεωρούνταν υφιστάμενα μη κοινοποιηθέντα μέτρα. Το εδάφιο (3) του άρθρου 21 προνοούσε την κατάργηση των υφιστάμενων μη κοινοποιηθέντων μέτρων από την Αρμόδια Αρχή το αργότερο κατά την ημερομηνία που καθόριζε ο Έφορος με αιτιολογημένη απόφασή του.

2.1.2 Περίοδος μετά την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ

2.1.2.1 Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004

Στις 29 Απριλίου 2004 ψηφίστηκε ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004, [N.144(I) του 2004], που τροποποιεί τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2003 (Νόμοι 30(I) του 2001, 122(I) του 2001, 139(I) του 2002, 10(I) του 2003, και 80(I) του 2003). Με την ψήφιση του Νόμου N.144(I)/2004 καταργήθηκε η Δευτερογενής Νομοθεσία με εξαίρεση τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαφάνεια Χρηματοοικονομικών Σχέσεων μεταξύ του Δημοσίου και των Δημόσιων Επιχειρήσεων) Κανονισμούς του 2003.

Ο Νόμος N.144(I)/2004 τέθηκε σε ισχύ την 1^η Μαΐου του 2004 με σκοπό τη διαφοροποίηση του ρόλου και των εξουσιών του Εφόρου, ως αποτέλεσμα της προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ και της αυτοδύναμης εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Με την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ από 1.5.2004, ο τελικός έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων διενεργείται πλέον από την Επιτροπή. Πιο συγκεκριμένα, ορισμένες εξουσίες του Εφόρου που σχετίζονται με την αξιολόγηση της συμβατότητας των προγραμμάτων ενισχύσεων και ατομικών ενισχύσεων με το κοινοτικό δίκαιο για τις κρατικές ενισχύσεις έχουν περιέλθει στη δικαιοδοσία της Επιτροπής.

Ωστόσο, ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ο οποίος, από την ως άνω ημερομηνία μετονομάστηκε σε Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, είναι το εθνικό σημείο επαφής και ο κρατικός συντονιστικός φορέας για θέματα κρατικών ενισχύσεων.

2.1.2.2 Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2005

Στις 6 Οκτωβρίου 2005, η Βουλή των Αντιπροσώπων θέσπισε τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2005 [N.117(I)/2005] ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 14 Οκτωβρίου 2005. Με το Νόμο αυτό τροποποιούνται οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμοι του 2001 μέχρι 2004 έτσι ώστε να προστεθεί στις αρμοδιότητες του Εφόρου και ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας.

Ως εκ τούτου, κάθε Αρμόδια Αρχή που προτίθεται να χορηγήσει νέα ή να τροποποιήσει υφιστάμενη κρατική ενίσχυση στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας θα πρέπει να υποβάλλει στον Έφορο προσχέδιο του μέτρου, σε κατάλληλο έντυπο, για αξιολόγηση πριν τούτο τεθεί σε ισχύ.

2.1.2.3 Αρμοδιότητες του Εφόρου

Το άρθρο 9Α των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2005 (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»)² προβλέπει ότι ο Έφορος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

² Ενοποιημένο κείμενο του Νόμου παρατίθεται ως Παράρτημα II.

- (α) Αξιολογεί και εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων συγκεκριμένων κατηγοριών ενισχύσεων, οι οποίες απαλλάσσονται από τη διαδικασία κοινοποίησής τους στην Επιτροπή.
- (β) Γνωμοδοτεί για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων επί όλων των προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες. Όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή έχει εκδώσει μέχρι σήμερα πέντε Απαλλακτικούς Κανονισμούς που αφορούν τις ενισχύσεις για την απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση καθώς και τις ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- (γ) Είναι υπεύθυνος για τη γενική εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 [για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 88)] και των εκτελεστικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί ή που θα θεσπισθούν από την Επιτροπή δυνάμει του Άρθρου 27 του εν λόγω Κανονισμού.
- (δ) Ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των παραχωρούμενων κρατικών ενισχύσεων.
- (ε) Εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές (δηλαδή υπουργεία, ημικρατικούς οργανισμούς, τοπικές αρχές κ.ά.) εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης κρατικής ενίσχυσης.
- (ς) Υποβάλλει στην Επιτροπή οποιαδήποτε στοιχεία που ζητούνται από αυτήν σε σχέση με κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία.
- (ζ) Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με κρατικές ενισχύσεις.
- (η) Ετοιμάζει και διατηρεί ενημερωμένο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων, Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Γεωργίας και Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Αλιείας.
- (θ) Εκπαιδεύει και ενημερώνει όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους εμπλεκόμενους φορείς για θέματα κρατικών ενισχύσεων.
- (ι) Ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στο Νόμο, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις, και Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων.
- (ια) Αντιπροσωπεύει τη Δημοκρατία στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Κρατικές Ενισχύσεις και σε οποιαδήποτε άλλη επιτροπή, σώμα, ομάδα εργασίας, συνέδριο που αφορά σε θέματα παροχής κρατικών ενισχύσεων και που λαμβάνει χώρα είτε στη Δημοκρατία είτε στο εξωτερικό.

2.1.2.4 Υποχρέωση κοινοποίησης προσχεδίων ενισχύσεων από τις Αρμόδιες Αρχές

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, κάθε Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης, έχει υποχρέωση να κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο για έγκριση ή γνωμοδότηση ανάλογα με την περίπτωση. Το άρθρο 13 του Νόμου προνοεί ότι «η κοινοποίηση στον Έφορο προσχεδίου κρατικής

ενίσχυσης πρέπει να είναι πλήρης και επακριβής και να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση από τον Έφορο του κοινοποιηθέντος προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης».

Κανένα προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης δεν τίθεται σε ισχύ, χωρίς να έχει εκδοθεί έγκριση ή γνωμοδότηση από τον Έφορο, ανάλογα με την περίπτωση. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Νόμου, σε περίπτωση που σχετικό προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία χωρίς την έγκριση ή χωρίς τη γνωμοδότηση του Εφόρου, ανάλογα με την περίπτωση, ο Έφορος δύναται, με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή του, να διατάξει το δικαιούχο του προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει καταβάλλοντας και το νόμιμο τόκο.

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, βάσει του εδαφίου (1) του άρθρου 17 του Νόμου, κάθε Αρμόδια Αρχή οφείλει να κοινοποιεί στον Έφορο οποιοδήποτε μέτρο για συμμετοχή του Δημοσίου σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο υπό τις ίδιες περιστάσεις ή όρους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής. Σε περίπτωση που κριθεί ότι το κράτος ενεργεί ως ιδιώτης επενδυτής τότε δεν τίθεται ζήτημα κρατικής ενίσχυσης.

2.2 Έκδοση Απόφασης ή Γνωμοδότησης από τον Έφορο

2.2.1 Ενισχύσεις για τις οποίες ο Έφορος εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις (έγκριση, απόρριψη, έγκριση υπό όρους)

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Νόμου, ο Έφορος εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις κατηγορίες ενισχύσεων για τις οποίες δεν απαιτείται έγκρισή τους από την Επιτροπή, δηλαδή για τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει των Απαλλακτικών Κανονισμών που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 για την εφαρμογή των Άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρα 87 και 88) σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων. Γι' αυτές τις περιπτώσεις ο Έφορος κοινοποιεί στην Επιτροπή συνοπτικά πληροφοριακά στοιχεία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ³.

Ο Έφορος οφείλει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης να το αξιολογήσει και να το εγκρίνει ή να το απορρίψει, σε σχέση με τη συμβατότητά του με τους Απαλλακτικούς Κανονισμούς, με αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Διευκρινίζεται ότι η έγκριση των ενισχύσεων αυτών από τον Έφορο δε σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν έχει εξουσία να ασκήσει έλεγχο επ'αυτών.

2.2.2 Ενισχύσεις για τις οποίες ο Έφορος εκδίδει γνωμοδοτήσεις

Για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες ενισχύσεων, δηλαδή εξαιρουμένων των ενισχύσεων που χορηγούνται σύμφωνα με τους Απαλλακτικούς Κανονισμούς, ο Έφορος εκδίδει γνωμοδοτήσεις. Οι γνωμοδοτήσεις τίθενται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου ή της κατά νόμο Δημόσιας Αρχής. Γι' αυτές τις κατηγορίες ενισχύσεων αποστέλλεται, εφόσον ληφθεί ανάλογη απόφαση, κοινοποίηση στην Επιτροπή, την οποία αναλαμβάνει ο Έφορος.

Ο Έφορος οφείλει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσχεδίου ενίσχυσης να εκδώσει τη γνωμοδότησή του προς την Αρμόδια Αρχή. Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 11, στην περίπτωση που ο Έφορος ζητήσει οποιαδήποτε

³ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 083 της 27/03/1999 σ. 0001-0009.

επιπρόσθετα στοιχεία ή διευκρινίσεις η προθεσμία αξιολόγησης δύναται να παραταθεί για ακόμα ένα μήνα.

Τονίζεται ότι το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ καθορίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να ενημερώνεται έγκαιρα για κάθε νέο σχέδιο ενισχύσεων και κάθε τροποποίηση υφιστάμενου σχεδίου ενισχύσεων. Όπως προαναφέρθηκε, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δε δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.

2.3 Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (de minimis)

Σύμφωνα με την παράγραφο (η) του άρθρου 9Α του Νόμου, ο Έφορος ετοιμάζει και διατηρεί ενημερωμένο Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Γεωργίας και Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Αλιείας.

Για το σκοπό αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία της στις 21 Οκτωβρίου 2004 ενέκρινε τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμούς του 2004, που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22 Οκτωβρίου 2004 (Κ.Δ.Π. 772/2004). Επιπρόσθετα στις 9 Φεβρουαρίου 2006 κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας στους Τομείς της Γεωργίας και Αλιείας) Κανονισμοί του 2006.

Επισημαίνεται επίσης ότι ο Κανόνας de minimis δεν αποτελεί κεκτημένο δικαίωμα των επιχειρήσεων να αντλήσουν συγκεκριμένους οικονομικούς πόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό ούτε και υποχρέωση του Κράτους να ανταποκριθεί στα σχετικά αιτήματα του επιχειρηματικού κόσμου. Απλούστατα οι Κανονισμοί αυτοί παρέχουν στα κράτη μέλη της ΕΕ τη διακριτική ευχέρεια μιας περιορισμένης οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις την οποία μπορούν να αξιοποιήσουν στο βαθμό και την έκταση που εκείνα επιθυμούν. Ως εκ τούτου η χρήση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από τη βούληση και την πολιτική των κρατικών φορέων του κάθε κράτους μέλους.

2.3.1 Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2004 (Κ.Δ.Π. 772/2004)

Όπως προαναφέρθηκε, οι περί ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2004 ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 21 Οκτωβρίου 2004 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22 Οκτωβρίου 2004 (Κ.Δ.Π. 772/2004). Με τους Κανονισμούς αυτούς επιτυγχάνεται πλήρως η εφαρμογή δεσμευτικού κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και, πιο συγκεκριμένα, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας⁴. Σημειώνεται ότι στις 9 Φεβρουαρίου 2006 κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών η οποία βελτιώνει τη λειτουργικότητά τους βάσει της εμπειρίας που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή τους.

Ως ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θεωρούνται οι ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 100.000 ευρώ (£57.000) για κάθε περίοδο τριών ετών ανά επιχείρηση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσό αυτό δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ή/και δε στρεβλώνει ούτε απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και συνεπώς δε συνιστά κρατική ενίσχυση, όπως ορίζεται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ. Ως εκ τούτου, δεν

⁴ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, L 10, 13.01.2001, σελίδες 30-32.

υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης στην Επιτροπή που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Σημειώνεται ότι ο Κανονισμός 69/2001 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε όλους τους τομείς, εκτός από:

- Τον τομέα των μεταφορών, και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία ή την εμπορία των προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚ, δηλαδή για ορισμένα γεωργικά, κτηνοτροφικά και αλιευτικά προϊόντα.
- Τις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές, δηλαδή τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που συνδέονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.
- Τις ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων σε βάρος των εισαγομένων.

Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2004 και 2006 προβλέπουν τη διαδικασία χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι δε θα παραχωρείται ενίσχυση de minimis που να υπερβαίνει το όριο των £57.000 ανά τριετία/ ανά επιχείρηση.

Επισημαίνεται σχετικά ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 4, η Αρμόδια Αρχή, πριν από τη χορήγηση ενίσχυσης de minimis, κοινοποιεί στον Έφορο τα ακόλουθα στοιχεία: τον τίτλο της ενίσχυσης de minimis, το όνομα του δικαιούχου, τον αριθμό πολιτικής ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής του, αν πρόκειται για φυσικό ή νομικό πρόσωπο αντίστοιχα, τους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο δικαιούχος, και το ποσό της ενίσχυσης de minimis που προτίθεται να του χορηγήσει.

Αφού λάβει τα παραπάνω στοιχεία, ο Έφορος ελέγχει, μέσω του Κεντρικού Μητρώου Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων de minimis που έχει λάβει ο δικαιούχος κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου που λήγει κατά την ημερομηνία κοινοποίησης των στοιχείων από την Αρμόδια Αρχή και ενημερώνει γραπτώς, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη λήψη όλων των στοιχείων του δικαιούχου, την αντίστοιχη εμπλεκόμενη Αρμόδια Αρχή για τα αποτελέσματα του ελέγχου των στοιχείων του Κεντρικού Μητρώου Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας.

Όπως διαλαμβάνει ο Κανονισμός 4(5), κάθε Αρμόδια Αρχή που χορηγεί ενίσχυση de minimis υποβάλλει στον Έφορο εντός δέκα ημερών από τη χορήγηση της ενίσχυσης επιβεβαίωση της χορήγησης και της ημερομηνίας της.

Υπογραμμίζεται ότι, βάσει του Κανονισμού 5, αν, για οποιοδήποτε λόγο, πρόσωπο λάβει ως ενίσχυση de minimis ποσό που υπερβαίνει τις £57.000 ανά τριετία, ο Έφορος, αφού προηγουμένως ακούσει τα ενδιαφερόμενα μέρη, δύναται, με αιτιολογημένη απόφαση, να διατάξει το πρόσωπο που έλαβε την ενίσχυση να επιστρέψει το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης που έλαβε κατά το ποσό που αυτή υπερβαίνει το ανώτατο όριο που αναφέρεται πιο πάνω.

2.3.2 Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας στους Τομείς της Γεωργίας και Αλιείας) Κανονισμοί του 2006

Όσον αφορά τον έλεγχο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας⁵ και την τήρηση Κεντρικών Μητρώων Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στους τομείς αυτούς, οι σχετικοί Κανονισμοί κατατέθηκαν, όπως προαναφέρθηκε,

⁵Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 325, 28.10.2004, σελίδες 4-9

στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 9 Φεβρουαρίου 2006. Με την ψήφιση και την εφαρμογή των Κανονισμών αυτών επιτυγχάνεται πλήρως η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και, πιο συγκεκριμένα, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6^{ης} Οκτωβρίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2005.

Οι εν λόγω Κανονισμοί προβλέπουν τη διαδικασία χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δε θα χορηγείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας στους τομείς αυτούς που να υπερβαίνει το όριο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ανά τριετία, ενώ το σωρευτικό ποσό που θα χορηγείται ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας ή αλιείας σε διάφορες επιχειρήσεις στη Δημοκρατία δε δύναται να υπερβαίνει την τιμή του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων εβδομήντα μίας χιλιάδων και εκατόν (1.871.100) ευρώ και εκατόν είκοσι τριών χιλιάδων (123.000) ευρώ, αντίστοιχα, σε οιαδήποτε περίοδο τριών ετών. Για το σκοπό αυτό, ο Έφορος θα ετοιμάσει και θα διατηρεί ενημερωμένο Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Γεωργίας και ενημερωμένο Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον Τομέα της Αλιείας για σκοπούς καταγραφής, συγκέντρωσης, διατήρησης, επιβεβαίωσης και διόρθωσης όλων των πληροφοριών σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, αντίστοιχα, που χορηγούνται από οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή στη Δημοκρατία.

Όπως προαναφέρθηκε, πριν από την 1.1.2005 δεν ήταν εφικτή η χορήγηση οποιασδήποτε ενίσχυσης de minimis στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας. Τούτο γιατί η γεωργική παραγωγή χαρακτηρίζεται συνήθως από το γεγονός ότι κάθε αγαθό παράγεται από πολύ μεγάλο αριθμό πολύ μικρών παραγωγών. Όμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζει και ο τομέας της αλιείας. Ως εκ τούτου, ακόμα και μικρά ποσά ενίσχυσης σ'ένα μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων δύνανται να στρεβλώσουν σε μεγάλο βαθμό τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ωστόσο, με τον Κανονισμό 1860/2004 η Επιτροπή επέτρεψε τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους προαναφερθέντες τομείς, αλλά μόνο μέχρι 3.000 ευρώ ανά επιχείρηση, θέτοντας παράλληλα ανώτατο όριο για κάθε κράτος μέλος.

3. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 8(3) του Νόμου «ο Έφορος υποβοηθείται στο έργο του από αριθμό υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι στο Υπουργείο Οικονομικών και που ορίζονται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ή από άλλα πρόσωπα τα οποία προσλαμβάνονται με συμβόλαιο».

Στο Γραφείο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων απασχολούνται συνολικά 10 άτομα. Το επιστημονικό προσωπικό αποτελείται από 7 άτομα συμπεριλαμβανομένου και του Εφόρου, ενώ τα υπόλοιπα 3 άτομα εκτελούν διοικητικά/ γραμματειακά καθήκοντα.

Επιπλέον το Γραφείο συνεργάζεται, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης του Μάαστριχτ στα πλαίσια διμερούς συμφωνίας.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στελέχη του Γραφείου έχουν παρακολουθήσει εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό σχετικά με κανονισμούς και άλλα θέματα που αφορούν τον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

4. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της κοινοτικής πολιτικής του ανταγωνισμού, που επηρεάζει σημαντικά τη λειτουργία των αγορών και κατ' επέκταση ολόκληρη την οικονομική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, η συστηματική ενημέρωση των Αρμόδιων Αρχών και των επιχειρηματικών συνδέσμων αλλά και όλων των πολιτών σχετικά με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων αποτελεί μία από τις μόνιμες δράσεις του Γραφείου του Εφόρου.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, εκδόθηκαν σχετικές εγκύκλιοι προς τις Αρμόδιες Αρχές, οργανώθηκαν σεμινάρια, δημοσιεύθηκαν άρθρα σε εφημερίδες και επιστημονικά περιοδικά, ετοιμάστηκαν υπομνήματα και διάφορα σημειώματα επί εξειδικευμένων θεμάτων, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις τόσο με Αρμόδιες Αρχές για την ετοιμασία νέων σχεδίων, όσο και με επαγγελματικούς συνδέσμους (ΟΕΒ, ΚΕΒΕ) και άλλες οργανώσεις.

4.1 Δημοσίευση Άρθρων

Κατά τη διάρκεια του 2005, στην προσπάθειά του για καλύτερη ενημέρωση των πολιτών, ο Έφορος δημοσίευσε άρθρα στον ημερήσιο τύπο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Συγκεκριμένα, το Μάιο δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στην Κύπρο - 1 χρόνο μετά την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση» το οποίο επικεντρώνεται κυρίως στο ρόλο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και τις αρμοδιότητές του μετά την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ, ενώ το Σεπτέμβριο δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Σχέδιο Δράσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις». Το άρθρο αυτό σχολιάζει το νέο πενταετές Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις το οποίο σκοπεύει στη διεξοδική μεταρρύθμιση της πολιτικής των κρατικών ενισχύσεων ώστε να συμβάλλει καλύτερα στη διατηρήσιμη ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, την κοινωνική και περιφερειακή συνοχή και την προστασία του περιβάλλοντος. Εξάλλου, τον Ιανουάριο δημοσίευσε άρθρο στο περιοδικό “European State Aid Law Quarterly” σχετικά με τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στην Κύπρο, προενταξιακά και μετενταξιακά, τις αρμοδιότητες και εξουσίες του Εφόρου και τις εμπειρίες από την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για τις κρατικές ενισχύσεις στην Κύπρο.

4.2 Έκδοση ενημερωτικών εγκυκλίων

Κατά τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους ο Έφορος εξέδωσε 5 εγκυκλίους με τις οποίες ενημέρωσε τις διάφορες Αρμόδιες Αρχές σχετικά με τις εξελίξεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και τις τροποποιήσεις της νομοθεσίας ή άλλων συναφών θεμάτων.

Οι τίτλοι και το συνοπτικό περιεχόμενο της καθεμιάς εγκυκλίου παρατίθενται παρακάτω:

i. **Εγκύκλιος Αρ. 23, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 2005**

Τίτλος Εγκυκλίου: Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και το κριτήριο της ανεξαρτησίας

Η εγκύκλιος αυτή αναφέρεται στη Σύσταση της ΕΕ της 6^{ης} Μαΐου 2003⁶. Σκοπός της εγκυκλίου αυτής ήταν να τονιστεί η αναγκαιότητα του αυστηρού ελέγχου του κριτηρίου της ανεξαρτησίας για να διαπιστώνεται κατά πόσο κάποια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ΜΜΕ. Τονίζεται, επίσης, ότι, με βάση πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η τυπική εκπλήρωση του κριτηρίου της ανεξαρτησίας δεν αποδεικνύει αυτόματα την οικονομική αυτονομία μιας επιχείρησης,

⁶Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 124, 20.05.2003, σελίδες 36-41

ιδίως όταν το εν λόγω κριτήριο πληρούται κατά οριακό τρόπο. Σε τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να εξετάζονται όλα τα δεδομένα, όπως η ταυτότητα και οι σχέσεις των διευθυντών και των μετόχων, ο βαθμός οικονομικής ενοποίησης, η δραστηριοποίηση σε ίδιες ή παρόμοιες αγορές κ.ά.

ii. Εγκύκλιος Αρ. 24, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2005

Τίτλος Εγκυκλίου: Ερμηνεία του όρου «νέα ενίσχυση» και νέα έντυπα κοινοποίησης

Με την εγκύκλιο αυτή ενημερώθηκαν οι Αρμόδιες Αρχές ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 21^{ης} Απριλίου 2004, ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης νοείται κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα, οι οποίες δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Ωστόσο η αύξηση του αρχικού πρϋπολογισμού ενός υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων κατά ποσοστό έως 20% καθώς και η μείωσή του δε λογίζονται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης. Ταυτόχρονα, οι Αρμόδιες Αρχές ενημερώθηκαν ότι στον ως άνω Κανονισμό προσάπτονται και τα νέα έντυπα κοινοποίησης, τα οποία θα πρέπει να συμπληρώνονται κατά την κοινοποίηση ενός νέου προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης.

iii. Εγκύκλιος Αρ. 25, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2005

Τίτλος Εγκυκλίου: Έλεγχος στοιχείων για χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως μικρομεσαίας

Η εγκύκλιος αυτή υπενθυμίζει στις Αρμόδιες Αρχές ότι οφείλουν να ελέγχουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να βεβαιώνονται για το μέγεθος μιας επιχείρησης, δηλαδή κατά πόσο είναι μικρομεσαία ή μεγάλη επιχείρηση. Η απλή δήλωση των δικαιούχων (γραφτή ή προφορική) ότι συνιστούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν είναι αρκετή. Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3 της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, «οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις».

iv. Εγκύκλιος Αρ. 26, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2005

Τίτλος Εγκυκλίου: Γενικές αρχές για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για εγκεκριμένα προγράμματα κρατικών ενισχύσεων

Με την εγκύκλιο αυτή απαντώνται διάφορα ερωτήματα που ηγέρθησαν κατά καιρούς από τις Αρμόδιες Αρχές σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η εγκύκλιος διευκρινίζει τα ακόλουθα:

- (α) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενισχύσεων σε δικαιούχους που υπέβαλαν αίτηση μετά την έναρξη υλοποίησης των επιλέξιμων δαπανών.
- (β) Οι δικαιούχοι μπορούν να προχωρήσουν στην έναρξη μίας επένδυσης μετά την υποβολή αίτησης στα πλαίσια ενός σχεδίου κρατικής ενίσχυσης, χωρίς να είναι απαραίτητο να αναμένουν την έγκριση της Αρμόδια Αρχής.

- (γ) Όσον αφορά μηχανήματα και εξοπλισμό, η αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται πριν από την παραγγελία τους, η οποία θεωρείται ως το σημείο εκκίνησης της επένδυσης. Στην περίπτωση των κτηρίων, ως ημερομηνία εκκίνησης της επένδυσης θεωρείται η έναρξη των εργασιών και όχι η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.

v. Εγκύκλιος Αρ. 27, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2005

Τίτλος Εγκυκλίου: Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2005 [N.117(I)/2005]

Με την 27^η εγκύκλιό του ο Έφορος πληροφόρησε τις Αρμόδιες Αρχές ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία της στις 6 Οκτωβρίου 2005 ενέκρινε τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2005 [N.117(I)/2005] ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 14 Οκτωβρίου 2005. Με την τροποποίηση του Νόμου προστέθηκε στις αρμοδιότητες του Εφόρου και ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας. Ως εκ τούτου, κάθε Αρμόδια Αρχή που προτίθεται να χορηγήσει νέα ή να τροποποιήσει υφιστάμενη κρατική ενίσχυση στους τομείς αυτούς θα πρέπει, πριν αυτή τεθεί σε ισχύ, να υποβάλει στον Έφορο προσχέδιο του μέτρου, σε κατάλληλο έντυπο, για αξιολόγηση της συμβατότητάς του με το κοινοτικό δίκαιο για τις κρατικές ενισχύσεις.

4.3 Σεμινάρια

Το Νοέμβριο του υπό επισκόπηση έτους ο Έφορος διοργάνωσε σεμινάρια για το προσωπικό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με θέμα «Κρατικές Ενισχύσεις προς τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις». Διοργάνωσε, επίσης, σεμινάριο για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) με θέμα «Κρατικές Ενισχύσεις που αφορούν τους Ημικρατικούς Οργανισμούς».

Στόχος των δύο πρώτων σεμιναρίων ήταν η επεξήγηση του ορισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με βάση τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 3^{ης} Απριλίου 1996⁷, η οποία χρησιμοποιείται σήμερα για τα προγράμματα που βρίσκονται σε ισχύ, σε αντιδιαστολή με το νέο ορισμό ο οποίος περιλαμβάνεται στη σύσταση της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003.

Το σεμινάριο στην ΑΗΚ στόχευε στην επεξήγηση της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων οικοπέδων και κτηρίων από τις δημόσιες αρχές η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία και στην ενοικίαση κρατικής γης⁸. Επιπρόσθετα επεξηγήθηκε η έννοια των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος με ιδιαίτερη αναφορά στους κανόνες ανταγωνισμού στον τομέα της ενέργειας. Επίσης αναλύθηκαν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι πόροι των κρατικών επιχειρήσεων θεωρούνται κρατικοί, σημείο σημαντικό για να κριθεί κατά πόσο οι επιχειρήσεις αυτές χορηγούν κρατικές ενισχύσεις.

4.4 Ετοιμασία και Υποβολή Εκθέσεων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Η παράγραφος (ι) του άρθρου 9Α του Νόμου προνοεί ότι ο Έφορος «ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στο Νόμο, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις, και Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων».

⁷ Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, L 107, 30.04.1996, σελίδες 4-9

⁸ Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, C 209, 10.07.1997, σελίδες 3-5

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, τον Απρίλιο και το Σεπτέμβριο του 2005, ο Έφορος ετοίμασε και υπέβαλε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση, και Στατιστική Έρευνα, αντίστοιχα. Η Στατιστική Έρευνα κάλυψε τη χρονική περίοδο από 1^η Ιανουαρίου 2003 μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2004 και περιέχει συγκριτικά στοιχεία για το ύψος των κρατικών ενισχύσεων, κατά κατηγορία, που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2003 και 2004, ενώ παράλληλα διατυπώνονται προβλέψεις για τη μελλοντική πορεία του όγκου και της διάρθρωσης των παραχωρούμενων κρατικών ενισχύσεων.

Αντίγραφα των πιο πάνω εκθέσεων διατέθηκαν σε υπουργεία και κυβερνητικά τμήματα, σε ανεξάρτητους αξιωματούχους του Κράτους, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, Συμβούλια, Δήμους, εφημερίδες και σε άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

4.5 Ιστοσελίδα του Γραφείου

Η ιστοσελίδα του Γραφείου λειτουργεί με νέα αναθεωρημένη μορφή από τον Αύγουστο του 2004. Ενημερώνεται συστηματικά και περιλαμβάνει όλες τις τρέχουσες εξελίξεις που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις τόσο στην Κύπρο όσο και στην ΕΕ.

Αποτελεί έγκυρο μέσο ενημέρωσης και πηγή άντλησης πληροφοριών για κάθε Αρμόδια Αρχή, επιχείρηση αλλά και πολίτη που ενδιαφέρεται για θέματα κρατικών ενισχύσεων.

Παράλληλα περιλαμβάνει πληροφορίες για το νομοθετικό πλαίσιο για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, τόσο για την περίοδο πριν όσο και για την περίοδο μετά την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ. Επιπρόσθετα, παρέχεται στον κάθε ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να ενημερώνεται για τα προγράμματα ενισχύσεων που εγκρίθηκαν και βρίσκονται σε ισχύ. Επίσης, για εύκολη αναφορά παρατίθενται οι τηλεφωνικοί αριθμοί καθώς και οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις των Αρμόδιων Αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων. Με τον τρόπο αυτό οι ενδιαφερόμενοι έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και γενικά σε ό,τι απαιτείται για τη συμμετοχή τους στα εγκεκριμένα καθεστώτα ενισχύσεων.

5. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

5.1 Σχέσεις με τη Νομοθετική Εξουσία

Στη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους ο Έφορος κλήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις ενώπιον διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (π.χ. Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εσωτερικών) για να εκθέσει τις απόψεις του πάνω σε διάφορα θέματα που εξετάζονταν, όπως, για παράδειγμα, τους περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμούς του 2005, τη διαχείριση των κρατικών χορηγιών που δίνονται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μέσω του Ιδρύματος Τεχνολογίας, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Κύπρο και την προοπτική τους, και τον περί Δήμων Τροποποιητικό Νόμο του 2005.

Σε τέτοιες περιπτώσεις προσπάθεια του Εφόρου είναι να υποβάλλει γραπτά υπομνήματα/σημειώματα έτσι ώστε να συμβάλλει τόσο στην ενημέρωση του Νομοθετικού Σώματος όσο και στην πλήρη κατανόηση των κανονισμών των κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με τα υπό εξέταση θέματα.

Επίσης ο Έφορος παρουσιάστηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προϋπολογισμού και Οικονομικών κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου σχετικά με την τροποποίηση του Νόμου, του ετήσιου Προϋπολογισμού του Γραφείου καθώς και κατά τη συζήτηση του περί Εταιρειών Τροποποιητικού Νόμου του 2005.

5.2 Σχέσεις με την Εκτελεστική Εξουσία

Σύμφωνα με τα άρθρα 10(1) και 11(1) του Νόμου, οι Αρμόδιες Αρχές είναι υποχρεωμένες, πριν από τη διαδικασία έγκρισης κρατικής ενίσχυσης, να κοινοποιούν προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο. Πολλές φορές οι Αρμόδιες Αρχές ζητούν να ενημερωθούν για τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου σε διάφορους τομείς προτού ακόμη καταρτίσουν σχέδια. Μέσα στα πλαίσια αυτά υπάρχει συστηματική επικοινωνία των Αρμόδιων Αρχών με το Γραφείο του Εφόρου ενώ σε αρκετές περιπτώσεις, όπου κρίνεται σκόπιμο, πραγματοποιούνται συναντήσεις.

Επιπλέον μέσω της διοργάνωσης ενημερωτικών και διαφωτιστικών δραστηριοτήτων αναφορικά με το θεσμό του Εφόρου και την πολιτική που ακολουθείται στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων έχει επιτευχθεί σωστή ενημέρωση των Αρμόδιων Αρχών και έχει αναπτυχθεί αμοιβαία συνεργασία μεταξύ αυτών και του Γραφείου του Εφόρου.

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Η ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων αποτέλεσε εξ αρχής μια από τις προτεραιότητες του Εφόρου. Η συνεργασία που υπάρχει με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής, η συμμετοχή στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Κρατικές Ενισχύσεις αλλά και η τακτική επαφή με άλλους συναφείς οργανισμούς έχει τεράστια σημασία γιατί αντλούνται γνώσεις και εμπειρίες που βοηθούν στη σωστή λειτουργία και ανάπτυξη του Γραφείου. Μετά την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ το Γραφείο εκπροσωπείται ανελλιπώς στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Κρατικές Ενισχύσεις ως κανονικό μέλος με δικαίωμα ψήφου. Στην επιτροπή αυτή συζητούνται προσχέδια νέων ή τροποποίηση υφιστάμενων κανονισμών που ετοιμάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και γενικότερα γίνεται ανταλλαγή απόψεων σε θέματα τα οποία άπτονται της μελλοντικής πολιτικής της ΕΕ για τον τομέα αυτό.

6.1 Πολυμερής συνάντηση μεταξύ των κρατών μελών με θέμα την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα.

Την 1^η Φεβρουαρίου 2005 πραγματοποιήθηκε πολυμερής συνάντηση στις Βρυξέλλες με θέμα πρόταση της Επιτροπής για το καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων που θα ισχύει για την περίοδο 2007-2013. Στη συνάντηση έλαβε μέρος λειτουργός του Γραφείου του Εφόρου.

Η πρόταση της Επιτροπής περιόριζε εξαιρετικά τη δυνατότητα των κρατών μελών να ασκούν περιφερειακή πολιτική στο εσωτερικό τους μειώνοντας σημαντικά τις περιφέρειες που θα ήταν επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα κυρίως της ένταξης στην ΕΕ κρατών με χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα. Με βάση αυτή την πρόταση η Κύπρος, η οποία κατά την περίοδο 2000-2006 ήταν επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις ως περιφέρεια της κατηγορίας 87(3)(γ), χαρακτηριζόταν ως μη ενισχυόμενη περιοχή χάνοντας το δικαίωμα χορήγησης περιφερειακών ενισχύσεων. Στην πρόταση αυτή η Κύπρος αντιτάχθηκε μαζί με τα περισσότερα από τα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ.

6.2 Πολυμερής Συνάντηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού με τους Εμπειρογνώμονες των Κρατών Μελών για τις Κρατικές Ενισχύσεις για συζήτηση των εξελίξεων για προώθηση των συμπερασμάτων των Συμβουλίων της Λισσαβόνας και Στοκχόλμης για τις κρατικές ενισχύσεις.

Στις 11 και 12 Ιουνίου 2005 ένας λειτουργός εκπροσώπησε το Γραφείο του Εφόρου σε πολυμερή συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες. Σκοπός της συνάντησης αυτής ήταν να διαπιστωθεί κατά πόσο τα κράτη μέλη ακολουθούν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για μείωση των κρατικών ενισχύσεων και αναπροσανατολισμό τους στους οριζόντιους στόχους της Κοινότητας. Επίσης στην εν λόγω συνάντηση διεξήχθη προκαταρκτική συζήτηση αναφορικά με το Σχέδιο Δράσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις που εκπόνησε η Επιτροπή καθώς και για το νέο ηλεκτρονικό σύστημα κοινοποίησης μέτρων ενισχύσεων στην Επιτροπή, το οποίο ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2006.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της συνάντησης ήταν τα ακόλουθα:

- (i) Η προσπάθεια για παροχή «λιγότερων αλλά καλύτερα στοχευόμενων ενισχύσεων» θα πρέπει να συνεχιστεί από τα κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εισαχθούν εκ των προτέρων (ex ante) αλλά και εκ των υστέρων (ex post) έλεγχοι που θα αξιολογούν την αναγκαιότητα παραχώρησης κρατικών ενισχύσεων, την αποτελεσματικότητά τους καθώς επίσης και τις επιπτώσεις που αυτές έχουν στον ανταγωνισμό. Οι Αρμόδιες Αρχές στην Κύπρο θα πρέπει μελλοντικά να επικεντρωθούν προς την κατεύθυνση αυτή.

- (ii) Τα κράτη μέλη δε φέρουν οποιεσδήποτε ενστάσεις για το Σχέδιο Δράσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις που προωθεί η Επιτροπή. Ορισμένες εισηγήσεις περιστράφηκαν γύρω από την ανάγκη διευκρίνισης και αποσαφήνισης διάφορων εννοιών.
- (iii) Η εισαγωγή του συστήματος ηλεκτρονικών κοινοποιήσεων από το 2006, το οποίο θα διευκολύνει την έγκριση των προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων, έτυχε ευμενούς αποδοχής παρά τις μεμονωμένες αντιδράσεις από μερικά κράτη μέλη που αφορούν κυρίως την εσωτερική τους δομή. Η Επιτροπή ανέλαβε να διερευνήσει ορισμένες από τις πτυχές αυτές.

6.3 Σεμινάριο για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων - Το θέμα της μεταρρύθμισης - Ευρωπαϊκές και παγκόσμιες διαστάσεις.

Με το πέρας της λεπτομερούς εξέτασης των κανόνων του ανταγωνισμού και συγκεκριμένα του εκσυγχρονισμού του Άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και της εισαγωγής νέου κανονισμού για τις συγχωνεύσεις, η Επιτροπή επικεντρώθηκε στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υιοθετώντας το σχέδιο δράσης για τον ανασχηματισμό τους. Στο σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιουνίου 2005 στις Βρυξέλλες, ο Έφορος είχε την ευκαιρία να ακούσει την Επίτροπο Ανταγωνισμού, εμπνευστή της εν λόγω μεταρρύθμισης, να παρουσιάζει για πρώτη φορά το σκεπτικό και τις πρόνοιες του Σχεδίου Δράσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις. Στη συνέχεια, οι ομάδες ομιλητών εξέτασαν κατά πόσο οι οικονομικές αρχές που διέπουν τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις είναι βάσιμες, ενώ τόνισαν την ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών και ενδυνάμωσης των θεραπειών σε περίπτωση παραχώρησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης.

6.4 Συνέδριο της Βρετανικής Προεδρίας για τις κρατικές ενισχύσεις.

Στις 14 Ιουλίου 2005 ο Έφορος συμμετέσχε σε μονοήμερο σεμινάριο που διοργάνωσε στο Λονδίνο η Υπηρεσία Εμπορίου και Βιομηχανίας του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό την αιγίδα της Βρετανικής Προεδρίας, με την προσδοκία να ενδυναμώσει τη δημιουργία δικτύου ειδικών από τα κράτη μέλη σε θέματα κρατικών ενισχύσεων. Το δίκτυο αυτό προβλέπεται να συνδράμει στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων της Λισσαβόνας, μέσω της ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν τυχόν αποτυχίες της αγοράς χωρίς να νοθεύεται αδικαιολόγητα ο ανταγωνισμός. Τα κύρια σημεία ανάλυσης ήταν η αναβάθμιση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, ο ρόλος που διαδραματίζουν οι κρατικές ενισχύσεις στη δημιουργία ενός ομοιόμορφου πεδίου δράσης για όλες τις επιχειρήσεις και ο τρόπος με τον οποίο η αποτίμηση και η παρακολούθηση βοηθούν στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων. Υπήρξε συμφωνία ότι θα επιδιωχθούν παρόμοιες συγκεντρώσεις στο μέλλον από τις διάδοχες Προεδρίες για την εδραίωση του «Δικτύου για την πολιτική των κρατικών ενισχύσεων».

6.5 Πολυμερής συνάντηση μεταξύ των κρατών μελών με θέμα την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα.

Στις 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2005 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες συνάντηση επάνω στην τελική πρόταση της Επιτροπής για το καθεστώς των περιφερειακών ενισχύσεων της περιόδου 2007-2013 στην οποία συμμετέσχε λειτουργός του Γραφείου του Εφόρου. Η τελική πρόταση της Επιτροπής έλαβε υπόψη έως ένα βαθμό την απαίτηση των περισσότερων κρατών μελών για τη συμπερίληψη πιο πολλών περιφερειών της ΕΕ στις ενισχυόμενες περιφέρειες και την παραχώρηση κάποιας διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των εσωτερικών τους περιφερειακών ανισοτήτων. Όσον αφορά την Κύπρο, η οποία κατατασσόταν

με βάση το προτελευταίο προσχέδιο στις μη ενισχυόμενες περιοχές, βελτίωσε σημαντικά τη θέση της αφού περιοχές που αντιστοιχούν στο 50% του πληθυσμού θα συνεχίσουν να είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις και στη νέα περίοδο. Η αλλαγή αυτή προέκυψε από την εισαγωγή ενός «δικτύου ασφαλείας» που προβλέπει ότι κανένα κράτος μέλος δε θα χάσει περισσότερο από το 50% της πληθυσμιακής κάλυψης που ισχύει κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, δηλαδή από το 2000 μέχρι το 2006.

6.6 Εκπαίδευση για τη χρήση της διαδικτυακής εφαρμογής για τα ηλεκτρονικά έντυπα κοινοποίησης και τη χρήση ασφαλούς συστήματος ανταλλαγής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας

Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής προκειμένου να απλοποιήσει τις διαδικασίες κοινοποίησης των ενισχύσεων δημιούργησε ένα σύστημα ηλεκτρονικών κοινοποιήσεων μέσω του διαδικτύου η χρήση του οποίου είναι υποχρεωτική από την 1^η Ιανουαρίου 2006. Παράλληλα οποιεσδήποτε εμπιστευτικές πληροφορίες που ανταλλάσσονται με την Επιτροπή θα γίνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε κωδικοποιημένη μορφή. Στις 18 Οκτωβρίου 2005 δύο λειτουργοί του Γραφείου του Εφόρου έλαβαν μέρος στο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Παρουσιάστηκε πρακτική επίδειξη του τρόπου λειτουργίας τόσο της κοινοποίησης των ηλεκτρονικών εντύπων μέσω διαδικτύου όσο και της αποστολής αποκρυπτογραφημένων μηνυμάτων. Επεξηγήθηκαν διάφορα ζητήματα τεχνικής φύσεως από λειτουργούς της Επιτροπής και επιλύθηκαν απορίες σχετικά με τις διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούνται. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων εκφράστηκαν κάποιες επιφυλάξεις σχετικά με τη συμβατότητα του συστήματος με την εσωτερική δομή κάποιων κρατών μελών, ειδικά των χωρών με ομοσπονδιακό σύστημα διοίκησης. Οι λειτουργοί της Επιτροπής τόνισαν ότι πρόκειται για την πρώτη έκδοση μιας εφαρμογής, η οποία θα αναθεωρείται συνεχώς ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύπτουν και τις παρατηρήσεις των κρατών μελών.

6.7 Συνάντηση σχετικά με τις ενισχύσεις για ενθάρρυνση της καινοτομίας

Στις 17 Νοεμβρίου 2005 ο Έφορος συμμετέσχε σε σεμινάριο που διοργάνωσε η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις Βρυξέλλες με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με το θέμα της καινοτομίας και κατά πόσο ενδείκνυται η κρατική παρέμβαση για την ενθάρρυνσή της. Η καινοτομία συνδέεται με μια διαδικασία που συνδυάζει τη γνώση και την τεχνολογία με την εκμετάλλευση δυνατοτήτων που προσφέρει η αγορά για νέα ή βελτιωμένα προϊόντα, υπηρεσίες και επιχειρηματικές πρακτικές (σε σύγκριση με τα διαθέσιμα ήδη στην κοινή αγορά), και που εμπεριέχει ένα στοιχείο κινδύνου. Της συνάντησης προηγήθηκε το έγγραφο διαβούλευσης της Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις στην Καινοτομία με το οποίο η Επιτροπή παρουσίασε πρόταση για συμπερίληψη στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και των ενισχύσεων για ενθάρρυνση της καινοτομίας.

6.8 Πολυμερής Συνάντηση των Κρατών Μελών για την Ανακοίνωση για την Καινοτομία

Στις 7 Δεκεμβρίου 2005 ένας λειτουργός του Γραφείου του Εφόρου παρευρέθηκε σε πολυμερή συνάντηση στις Βρυξέλλες για συζήτηση του Εγγράφου Διαβούλευσης της Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις στην Καινοτομία. Στην εν λόγω συνάντηση τα κράτη μέλη συμφώνησαν να δημιουργηθεί το κατάλληλο νομικό πλαίσιο που να επιτρέπει τις ενισχύσεις υπέρ της καινοτομίας. Το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να καλύπτει και τις μεγάλες επιχειρήσεις, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς επίσης και τη μη τεχνολογική καινοτομία, εάν και εφόσον μπορεί να οριστεί κατά συγκεκριμένο τρόπο. Στη συνάντηση αποφασίσθηκε όπως η Επιτροπή ετοιμάσει

ένα νέο προσχέδιο κειμένου για τις ενισχύσεις στην καινοτομία το οποίο να θέσει υπόψη των κρατών μελών.

Σημειώνεται ότι κάθε προσχέδιο που αφορά την αναθεώρηση της πολιτικής της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις διαβιβάζεται για απόψεις στις Αρμόδιες Αρχές. Στη συνέχεια, όπου κρίνεται σκόπιμο, πραγματοποιούνται συναντήσεις για τη διαμόρφωση των θέσεων της Δημοκρατίας που υποβάλλονται γραπτώς από τον Έφορο στην Επιτροπή.

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Κατά το 2005 κοινοποιήθηκαν στον Έφορο για αξιολόγηση και έκδοση απόφασης ή γνωμοδότησης, ανάλογα με την περίπτωση, συνολικά 14 προγράμματα κρατικών ενισχύσεων και ατομικές κρατικές ενισχύσεις. Ο πίνακας 1 πιο κάτω παρουσιάζει τον αριθμό των κοινοποιηθέντων προγραμμάτων και των ατομικών ενισχύσεων κατά Αρμόδια Αρχή.

Πίνακας 1:

A/A	Αρμόδια Αρχή	Αριθμός Κοινοποιήσεων
1.	Υπουργείο Οικονομικών	3
2.	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	3
3.	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	1
4.	Τμήμα Εργασίας	2
5.	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	1
6.	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	2
7.	Κέντρο Παραγωγικότητας	1
8.	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	1
Σύνολο		14

7.1 Ανάλυση αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το 2005

Ο Έφορος εξέδωσε συνολικά 7 θετικές αποφάσεις για προγράμματα κρατικών ενισχύσεων. Οι τίτλοι των προγραμμάτων και οι κανονισμοί/ κοινοτικό πλαίσιο/ κατευθυντήριες γραμμές βάσει των οποίων έγινε η αξιολόγηση παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας 2:

Αριθμός Απόφασης	Τίτλος Προγράμματος Ενίσχυσης	Νομική βάση για αξιολόγηση
234.	Σχέδιο παροχής κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με σοβαρή αναπηρία στον ιδιωτικό τομέα	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. L 337 της 13/12/2002 σ. 0003-0014)
235.	Σχέδιο καταβολής κοινωνικών ασφαλίσεων τόσο σε εργοδότες όσο και σε εργοδοτούμενα άτομα με αναπηρία	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. L 337 της 13/12/2002 σ. 0003-0014)

236.	Σχέδιο επιχορήγησης εργοληπτικών επιχειρήσεων για την αναβάθμιση του εξοπλισμού τους	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L010 της 13/01/2001 σ. 0033 - 0042</i>)
237.	Πρόγραμμα Παροχής Πρόσβασης σε Ερευνητικές Υποδομές του Εξωτερικού	(α) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 όσον αφορά την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ώστε να συμπεριλάβει τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη (<i>Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. L 063 της 28/02/2004 σ. 0022 - 0029</i>) (β) Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. C 045 της 17/02/1996 σ. 0005 - 0016</i>)
238.	Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L010 της 13/01/2001 σ. 0033 - 0042</i>)
239.	Σχέδιο Επιδότησης Θέσεων Εργασίας για Λήπτες Δημόσιου Βοηθήματος στον Ιδιωτικό Τομέα	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 337 της 13/12/2002 σ. 0003 - 0014</i>)
240.	Πρόγραμμα Ερευνητικής Συνεργασίας με Διακεκριμένους Επιστήμονες του Εξωτερικού	(α) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 όσον αφορά την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ώστε να συμπεριλάβει τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη (<i>Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. L 063 της 28/02/2004 σ. 0022 - 0029</i>) (β) Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. C 045 της 17/02/1996 σ. 0005 - 0016</i>)

7.1.1 Περιγραφή Αποφάσεων

Πιο κάτω παρατίθενται τα προγράμματα για τα οποία ο Έφορος εξέδωσε απόφαση εντός του 2005, ενώ ταυτόχρονα περιγράφονται σε συντομία οι βασικές πρόνοιες του κάθε προγράμματος, όπως ο σκοπός, οι δικαιούχοι, η ένταση της ενίσχυσης, η διάρκεια και ο προϋπολογισμός. Επιπρόσθετα, αναφέρονται οι Αρμόδιες Αρχές που εφαρμόζουν το κάθε πρόγραμμα και από τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να πάρουν περισσότερες και πιο λεπτομερείς πληροφορίες.

1. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 234 Θετική

Τίτλος απόφασης: Σχέδιο παροχής κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με σοβαρή αναπηρία στον ιδιωτικό τομέα

Αρμόδια Αρχή: Τμήμα Εργασίας

Ημερομηνία έκδοσης: 14 Ιανουαρίου 2005

Διάρκεια: Μέχρι τις 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £250.000 συγχρηματοδοτούμενο (50% από εθνικούς πόρους και 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ).

Σκοπός του σχεδίου είναι η διευκόλυνση της πρόσληψης άνεργων ατόμων με σοβαρή αναπηρία για ένταξή τους στην αγορά εργασίας και της απασχόλησής τους στον ιδιωτικό τομέα καθώς και η υποβοήθηση στην κοινωνική τους ένταξη.

Το σχέδιο αποβλέπει στην καταπολέμηση της απροθυμίας των εργοδοτών να προσλάβουν άτομα με σοβαρή αναπηρία είτε λόγω της εντύπωσης ότι δε θα είναι αποδοτικά ή/και λόγω του ότι το ύψος του μισθού λειτουργεί ως αντικίνητρο.

Η ενίσχυση θα παραχωρείται με τη μορφή χορηγίας που θα παρέχεται σε εργοδότες και μπορεί να περιλαμβάνει:

- (i) Παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους 50% του ετήσιου μισθού του εργοδοτούμενου με μέγιστο ποσό £3.000 με σκοπό την κατασκευή διευκολύνσεων ή την κατάλληλη προσαρμογή χώρων ή/και αγορά μηχανημάτων ή/και εξοπλισμού γραφείου.
- (ii) Παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους 40% του ετήσιου μισθού με μέγιστο ποσό £2.400 ανά άτομο που προσλαμβάνεται με σοβαρή κινητική ή νοητική ή με αισθητηριακή αναπηρία (οπτική και κινητική) ως μέρος του μισθού.

Το σχέδιο κρίθηκε ότι συνιστά κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, ο Έφορος εξέδωσε θετική απόφαση καθότι το σχέδιο είναι συμβατό με τον Κανονισμό αριθ. 2204/2002 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση.

2. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 235 Θετική

Τίτλος απόφασης: Σχέδιο καταβολής κοινωνικών ασφαλίσεων τόσο σε εργοδότες όσο και σε εργοδοτούμενα άτομα με αναπηρία

Αρμόδια Αρχή: Τμήμα Εργασίας

Ημερομηνία έκδοσης: 17 Ιανουαρίου 2005

Διάρκεια: Μέχρι τις 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £650.000 συγχρηματοδοτούμενο (50% από εθνικούς πόρους και 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ).

Βασικός σκοπός του σχεδίου είναι η διευκόλυνση της πρόσληψης άνεργων ατόμων με αναπηρία στον ιδιωτικό τομέα. Δικαιούχοι είναι οι εργοδότες οι οποίοι θα προσλαμβάνουν άνεργα άτομα με αναπηρία καθώς και τα εργοδοτούμενα άτομα με αναπηρία.

Η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται αφορά όλους τους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων υπό τη μορφή χορηγίας η οποία είναι ίση με το σύνολο των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών

Ασφαλίσεων τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών για τον πρώτο χρόνο εργοδότησης ατόμων με αναπηρία. Το ποσό θα αντιστοιχεί σε ποσοστό μέχρι 20% του ετήσιου μισθού ανά εργοδοτούμενο, με μέγιστο ύψος £1.200.

Το μέρος του προγράμματος που αφορά ενίσχυση στα εργοδοτούμενα άτομα με αναπηρία δε συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται σωρευτικά όλες οι προϋποθέσεις του Άρθρου 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος που αφορά τους εργοδότες οι οποίοι προσλαμβάνουν άτομα με αναπηρία συνιστά κρατική ενίσχυση. Ο Έφορος εξέδωσε θετική απόφαση γιατί το σχέδιο είναι συμβατό με τον Κανονισμό αριθ. 2204/2002 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση.

3. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 236 Θετική

Τίτλος απόφασης: Σχέδιο επιχορήγησης εργοληπτικών επιχειρήσεων για την αναβάθμιση του εξοπλισμού τους

Αρμόδια Αρχή: Κέντρο Παραγωγικότητας

Ημερομηνία έκδοσης: 1 Φεβρουαρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι τις 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £1.000.000

Στόχος του σχεδίου αυτού είναι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των 30.000 περίπου εργαζομένων στον τομέα των κατασκευών και η μείωση των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων περιστατικών που συμβαίνουν στους χώρους όπου διεξάγονται οικοδομικές εργασίες και έργα μηχανικών κατασκευών.

Διακρίνεται σε δύο μέρη τα οποία περιλαμβάνουν:

- (i) την επιδότηση εκπόνησης μελετών
- (ii) την επιδότηση για την αγορά εξοπλισμού

Δικαιούχοι είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εκτελούν εργοληπτικές εργασίες και είναι εγγεγραμμένες στο Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών.

Ως *επιλέξιμη δαπάνη* του σχεδίου θεωρείται το κόστος εκπόνησης της μελέτης για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων προστασίας και πρόληψης των κινδύνων από εργατικά ατυχήματα καθώς και το κόστος αγοράς καινούργιου εξοπλισμού. Η *ένταση της ενίσχυσης* ανέρχεται σε ποσοστό 40% για τη μελέτη και 30% για τον εξοπλισμό, με ανώτατο όριο £3.000 και £25.000, αντίστοιχα.

Ο Έφορος ενέκρινε το σχέδιο καθότι κρίθηκε συμβατό με τον Κανονισμό 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Ωστόσο το σχέδιο δεν τέθηκε σε εφαρμογή καθότι η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε εκ των υστέρων να το τροποποιήσει. Το νέο σχέδιο εγκρίθηκε το 2006.

4. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 237 Θετική

Τίτλος απόφασης: Πρόγραμμα Παροχής Πρόσβασης σε Ερευνητικές Υποδομές του Εξωτερικού

Αρμόδια Αρχή: Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Ημερομηνία έκδοσης: 15 Φεβρουαρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι 31.12.2005

Προϋπολογισμός: £270.000

Το ως άνω πρόγραμμα στηρίζεται στην αναγνώριση της ουσιαστικής ανάγκης της ερευνητικής κοινότητας της Κύπρου για πρόσβαση σε διεθνείς ερευνητικές υποδομές υψηλών δυνατοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση υψηλού επιπέδου ερευνητικών δραστηριοτήτων, των οποίων οι προδιαγραφές καθώς και το κόστος αγοράς και λειτουργίας καθιστούν, στο παρόν στάδιο, απαγορευτική την απόκτησή τους από τις ερευνητικές μονάδες της Κύπρου.

Δικαιούχοι για συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι δημόσια, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανώτατα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα καθώς και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003.

Ως *επιλέξιμες δαπάνες* θεωρούνται:

- (i) οι δαπάνες προσωπικού,
- (ii) οι δαπάνες για όργανα και εξοπλισμό,
- (iii) τα έξοδα διάχυσης και εκμετάλλευσης, όπως το κόστος διοργάνωσης ημερίδων και συμμετοχής σε συνέδρια για παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, δημοσιεύσεις κ.ά.,
- (iv) οι δαπάνες για υπηρεσίες συμβούλων από εξωτερικές πηγές,
- (v) τα συμπληρωματικά έξοδα και άλλες δαπάνες λειτουργίας,
- (vi) τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και ημερήσιας διαβίωσης,
- (vii) αναλώσιμα,
- (viii) υπερκεφαλικά, δηλαδή δαπάνες που προκύπτουν από την απασχόληση προσωπικού σε ερευνητική δραστηριότητα (π.χ. λογαριασμοί για ρεύμα, νερό, τηλέφωνα) και από τη συντήρηση και λειτουργία πάγιου εξοπλισμού.

Η *ένταση της ενίσχυσης* κυμαίνεται μεταξύ 50% και 75% ανάλογα με την κατηγορία των δικαιούχων και το είδος του ερευνητικού έργου. Το ανώτατο ποσό χορηγίας σε κάποιο δικαιούχο δεν μπορεί να ξεπεράσει τις £75.000 για ερευνητικά έργα διάρκειας μέχρι 24 μηνών και τις £90.000 για έργα διάρκειας 25-36 μηνών.

Το μέρος του προγράμματος που αφορά ενίσχυση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που διεξάγονται από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δημόσια ερευνητικά ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δεν εμπίπτει στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ. Κατά συνέπεια δε συνιστά κρατική ενίσχυση.

Όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση, ο Έφορος εξέδωσε θετική απόφαση. Το σχέδιο κρίθηκε συμβατό με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού 364/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004 σχετικά με τις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα έληξε στις 31.12.2005, ημερομηνία κατά την οποία επιλέγηκαν όλοι οι δικαιούχοι, και η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε παράτασή του μέχρι τις 31.12.2006.

5. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 238 Θετική

Τίτλος απόφασης: Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό

Αρμόδια Αρχή: Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Ημερομηνία έκδοσης: 14 Απριλίου 2005

Διάρκεια: μέχρι 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £6.000.000 (63,2% από εθνικούς πόρους και 36,8% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ).

Στόχος του προγράμματος είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε ήπιες μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας που έχουν επίκεντρο την ανάδειξη και τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στοιχείων της υπαίθρου, ώστε να συμπληρωθούν ή και να ενισχυθούν οι ασχολίες των κατοίκων της και τα εισοδήματα από αυτές. Επιπρόσθετα, το σχέδιο αυτό συμβάλλει στη διάσωση, διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση του παραδοσιακού χαρακτήρα και της αυθεντικότητας της υπαίθρου και κατ' επέκταση του πολιτιστικού προσώπου της Κύπρου.

Δικαιούχοι για συμμετοχή στο σχέδιο είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες είναι ιδιοκτήτριες ή ενοικιαστές οικοδομών ή γης στις περιοχές που καλύπτονται από αυτό (περιοχές του Στόχου 2) και δραστηριοποιούνται ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών ή παρεμφερών υπηρεσιών που να προωθούν τον αγροτουρισμό.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν το κόστος για οικοδομικά έργα, εξοπλισμό, αμοιβές και έξοδα παροχής υπηρεσιών μελετητών, αρχιτεκτόνων, μηχανικών ή άλλων συμβούλων που σχετίζονται με την ανάπτυξη της δικαιούχου επιχείρησης. Η ένταξη της ενίσχυσης ανέρχεται σε 50%.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη του τις λεπτομέρειες του εν λόγω σχεδίου, εξέδωσε θετική απόφαση. Το σχέδιο εγκρίθηκε με βάση τον Κανονισμό 70/2001 της Επιτροπής της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 σχετικά με τις ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τον Κανονισμό 69/2001 της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Το σχέδιο εφαρμόστηκε το 2005 και με βάση τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε να το τροποποιήσει πράγμα που απαιτούσε την επανέγκριση του Εφόρου.

6. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 239 Θετική

Τίτλος απόφασης: Σχέδιο Επιδότησης Θέσεων Εργασίας για Λήπτες Δημόσιου Βοηθήματος στον Ιδιωτικό Τομέα

Αρμόδια Αρχή: Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

Ημερομηνία έκδοσης: 25 Απριλίου 2005

Διάρκεια: μέχρι 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £499.200, συγχρηματοδοτούμενο (50% από εθνικούς πόρους και 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Στόχος του σχεδίου είναι η αύξηση της απασχόλησης των ληπτών δημόσιου βοηθήματος οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η σταδιακή απεξάρτησή

τους από το δημόσιο βοήθημα και η ένταξή τους στο παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό και την κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, το σχέδιο στοχεύει στην απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, η οποία είναι δυνατό να αποτελέσει μια θετική εμπειρία ζωής με πολλαπλασιαστικές συνέπειες για τους ωφελουμένους, καθώς και στην ανάπτυξη ίσων ευκαιριών απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσής τους.

Δικαιούχοι για συμμετοχή είναι οι εργοδότες που θα προσλαμβάνουν άτομα τα οποία θα πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής και που θα έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς κύκλο γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης σύμφωνα με το Πρόγραμμα Κατάρτισης Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή.

Η επιδότηση που θα παρέχεται στους εργοδότες θα ισοδυναμεί με το 40% του ετήσιου μικτού μισθού του επωφελουμένου. Σ' αυτή δε θα συμπεριλαμβάνονται οποιεσδήποτε υποχρεωτικές εισφορές του εργοδότη.

Το πρόγραμμα αυτό κρίθηκε ότι συνιστά κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, εγκρίθηκε από τον Έφορο καθότι οι πρόνοιές του είναι σύμφωνες με τους όρους και προϋποθέσεις του Κανονισμού αριθ. 2204/2002 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση.

7. Αριθμός/ Είδος απόφασης: 240 Θετική

Τίτλος απόφασης: Πρόγραμμα Ερευνητικής Συνεργασίας με Διακεκριμένους Επιστήμονες του Εξωτερικού

Αρμόδια Αρχή: Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Ημερομηνία έκδοσης: 10 Μαΐου 2005

Διάρκεια: μέχρι 31.12.2005

Προϋπολογισμός: £280.000

Στόχος του προγράμματος είναι η αξιοποίηση της εμπειρίας και της γνώσης πολύ διακεκριμένων επιστημόνων του εξωτερικού, οι οποίοι ανήκουν στην κορυφή της διεθνούς έρευνας, μέσω της συμμετοχής τους σε ερευνητικές δραστηριότητες που γίνονται προς όφελος της κυπριακής έρευνας. Μέσα από το πρόγραμμα αναμένεται, επίσης, να επιτευχθεί η μεταφορά της εμπειρίας και της γνώσης που διαθέτουν οι ερευνητές αυτοί προς τις κυπριακές ερευνητικές μονάδες, η εκπαίδευση Κύπριων ερευνητών σε θέματα αιχμής, μέσα από τη συνεργασία τους με τις ερευνητικές ομάδες των εν λόγω διακεκριμένων επιστημόνων στο εξωτερικό και η δημιουργία σταθερών δικτύων συνεργασίας ανάμεσα στις κυπριακές ερευνητικές ομάδες και τις ερευνητικές ομάδες των διακεκριμένων επιστημόνων του εξωτερικού.

Δικαιούχοι για συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι δημόσια, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανώτατα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα καθώς και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003.

Ως *επιλέξιμες δαπάνες* θεωρούνται:

- (i) οι δαπάνες προσωπικού, οι οποίες περιλαμβάνουν την αμοιβή του Ερευνητή Συνδέσμου, τιμητικό επίδομα του διακεκριμένου επιστήμονα καθώς και αμοιβές για την ερευνητική ομάδα,
- (ii) δαπάνες για όργανα και εξοπλισμό,
- (iii) έξοδα διάχυσης και εκμετάλλευσης,
- (iv) συμπληρωματικά έξοδα (μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και άλλα έξοδα).

Η ένταση της ενίσχυσης κυμαίνεται μεταξύ 50% - 75% επί των πιο πάνω επιλέξιμων δαπανών, ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου και το είδος της ερευνητικής πρότασης, ενώ το ανώτατο ποσό χορηγίας σε κάποιο δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβεί τις £80.000 για έργα διάρκειας 1-2 ετών και τις £100.000 για ερευνητικά έργα διάρκειας μεγαλύτερης των 2 ετών.

Το μέρος του προγράμματος που αφορά ενίσχυση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που διεξάγονται από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δημόσια ερευνητικά ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δεν εμπίπτει στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ. Κατά συνέπεια, το μέρος αυτό του προγράμματος δε συνιστά κρατική ενίσχυση.

Όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση, ο Έφορος εξέδωσε θετική απόφαση. Η έγκριση βασίστηκε στον Κανονισμό 364/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004, σχετικά με τις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα έληξε στις 31.12.2005, ημερομηνία κατά την οποία επιλέγηκαν όλοι οι δικαιούχοι, και η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε παράτασή του μέχρι τις 31.12.2006.

7.2 Ανάλυση γνωμοδοτήσεων που εκδόθηκαν κατά το 2005

Βάσει του άρθρου 9Α(β) του Νόμου, ο Έφορος γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11, για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων επί όλων των ειδών προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων, που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 9Α(α). Γνωμοδοτεί, δηλαδή, για προγράμματα κρατικών ενισχύσεων και ατομικές κρατικές ενισχύσεις που δεν αφορούν την απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και τις ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Εκτός από την έκδοση των 7 θετικών αποφάσεων, ο Έφορος εξέδωσε ισάριθμες γνωμοδοτήσεις για προγράμματα κρατικών ενισχύσεων και ατομικές κρατικές ενισχύσεις. Συγκεκριμένα, εξέδωσε 5 γνωμοδοτήσεις για προγράμματα κρατικών ενισχύσεων, από τις οποίες 3 ήταν θετικές και 2 αρνητικές, ενώ για τις ατομικές κρατικές ενισχύσεις εξέδωσε μία θετική γνωμοδότηση και μία θετική υπό όρους. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται στον πίνακα 3 που ακολουθεί:

Πίνακας 3:

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Ε Ι Σ				
	Θετικές	Αρνητικές	Υπό όρους	Σύνολο
Ατομικές Ενισχύσεις	1	-	1	2
Προγράμματα Ενισχύσεων	3	2	-	5
Σύνολο	4	2	1	7

Για την έκδοση των γνωμοδοτήσεων λήφθηκαν υπόψη οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμοι του 2001 μέχρι 2005. Όπως και στην προηγούμενη ανάλυση για τις αποφάσεις, παρουσιάζονται και σε αυτήν την ενότητα, στον πίνακα 4 που ακολουθεί, οι τίτλοι των προγραμμάτων κρατικών ενισχύσεων και ατομικών κρατικών ενισχύσεων για τα οποία εκδόθηκαν γνωμοδοτήσεις.

Αριθμός Γνωμοδότησης	Τίτλος Προγράμματος Ενίσχυσης	Νομική βάση για αξιολόγηση
1.	Ενίσχυση Διάσωσης των Κυπριακών Αερογραμμών	<p>(α) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (<i>Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i> αριθ. C244 της 01/10/2004 σ. 0002 - 0017)</p> <p>(β) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 71 της 11/03/2000 σ. 0014 - 0018)</p>
2.	Σχέδιο παροχής χορηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση	<p>(α) Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 74 της 10/03/1998 σ. 0009 - 0031)</p> <p>(β) Κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 37 της 03/02/2001 σ. 0003 - 0015)</p>
3.	Σχέδιο για τη μερική αντιμετώπιση των προβλημάτων από επενδύσεις στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	<p>(α) Άρθρα 87(2)(β), 87(3)(α), 87(3)(β) και 87(3)(γ) της Συνθήκης ΕΚ.</p> <p>(β) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 71 της 11/03/2000 σ. 0014 - 0018)</p>
4.	Σχέδιο αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών	<p>(α) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (<i>Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i> της 01/10/2004 σ. 0002 - 0017)</p> <p>(β) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 71 της 11/03/2000 σ. 0014 - 0018)</p>
5.	Πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας (μέσω των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων)	<p>(α) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. L010 της 13/01/2001 σ. 0033 - 0042)</p> <p>(β) Ανακοίνωση της Επιτροπής-Κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i> αριθ. C 045 της 17/02/1996 σ. 0005 - 0016)</p>

6.	Σχέδιο για τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών	(α) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. C028 της 01/02/2000 σ. 0002 - 0024) (β) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. C 229 της 14/09/2004 σ. 0005 - 0012)
7.	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα	Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. C 74 της 10/03/1998 σ. 0009 - 0031)

7.2.1 Περιγραφή Γνωμοδοτήσεων

Στα σχόλια που ακολουθούν παρουσιάζονται τα σημαντικότερα στοιχεία των γνωμοδοτήσεων που εξέδωσε ο Έφορος εντός του υπό επισκόπηση έτους.

1. Αριθμός/ Είδος γνωμοδότησης: Θετική

Τίτλος μέτρου: Ενίσχυση Διάσωσης των Κυπριακών Αερογραμμών

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Οικονομικών

Ημερομηνία έκδοσης: 2 Φεβρουαρίου 2005

Διάρκεια: 6 μήνες

Προϋπολογισμός/ Μορφή ενίσχυσης: Εγγύηση Δανείου

Στόχος της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης είναι η εξασφάλιση από το Συγκρότημα των Κυπριακών Αερογραμμών των αναγκαίων ταμειακών πόρων με τη μορφή δανείου που θα του επιτρέψουν να συνεχίσει προσωρινά τη λειτουργία του μέχρι την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης της εταιρείας, το οποίο θα εγκριθεί από την Επιτροπή.

Κατά την αξιολόγηση της εν λόγω ατομικής κρατικής ενίσχυσης ο Έφορος έλαβε υπόψη του τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Το κοινοποιηθέν μέτρο πληρούσε όλους τους όρους των ως άνω κατευθυντήριων γραμμών και ως εκ τούτου ο Έφορος εξέδωσε θετική γνωμοδότηση.

2. Αριθμός/ Είδος γνωμοδότησης: Θετική

Τίτλος μέτρου: Σχέδιο παροχής χορηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση - αναθεώρηση του σχεδίου

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ημερομηνία έκδοσης: 4 Φεβρουαρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι τις 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £1.450.000

Σκοπός του σχεδίου είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο. Η επενδυτική ενίσχυση παρέχεται σαν ποσοστό της αρχικής επένδυσης (ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα) ή της πρόσθετης περιβαλλοντικής επένδυσης (ενισχύσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα).

Δικαιούχοι του σχεδίου είναι όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που αναπτύσσουν τουλάχιστον μία από τις πιο κάτω οικονομικές δραστηριότητες:

1. ορυχεία και λατομεία,
2. μεταποιητικές βιομηχανίες εξαιρουμένων των βιομηχανιών πρώτης μεταποίησης γεωργικών προϊόντων,
3. συντήρηση ή/και κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών,
4. δραστηριότητες συσκευασίας,
5. επεξεργασία ή/και ανακύκλωση στερεών, υγρών ή αέριων αποβλήτων,
6. πλύσιμο και στεγνό καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων.

Οι επιλέξιμες δαπάνες επί των οποίων υπολογίζεται η χορηγία είναι οι ακόλουθες:

1. το κόστος αγοράς γηπέδων τα οποία είναι απόλυτα απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων,
2. το κόστος σε υποστατικά,
3. το κόστος εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
4. δαπάνες που συνδέονται με τη μεταφορά τεχνολογίας.

Η ένταση της ενίσχυσης επί των πιο πάνω επιλέξιμων δαπανών κυμαίνεται μεταξύ 30% - 45%, ανάλογα με το είδος της επένδυσης και το μέγεθος των επιχειρήσεων.

Αξιολογώντας το σχέδιο ο Έφορος έλαβε υπόψη του τις διατάξεις που αναφέρονται στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και το Κοινοτικό Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Αφού έκρινε ότι το κοινοποιηθέν σχέδιο είναι συμβατό με την προαναφερθείσα κοινοτική νομοθεσία, προχώρησε στην έκδοση θετικής γνωμοδότησης.

3. Είδος γνωμοδότησης: Αρνητική

Τίτλος μέτρου: Σχέδιο για τη μερική αντιμετώπιση των προβλημάτων από επενδύσεις στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Οικονομικών

Ημερομηνία έκδοσης: 15 Απριλίου 2005

Διάρκεια: 22 χρόνια

Προϋπολογισμός/ Μορφή ενίσχυσης: Κυβερνητική Εγγύηση και Χορηγία

Στόχος του σχεδίου είναι η ελαχιστοποίηση των κοινωνικών επιπτώσεων που προκάλεσε η σύναψη επενδυτικών δανείων (για επενδύσεις στο ΧΑΚ) κατά την περίοδο 1999 - 2000 από φυσικά πρόσωπα χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος. Τα επενδυτικά δάνεια σήμερα είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό ανεξασφάλιστα καθώς, ως επί το πλείστον, η μοναδική παρεχόμενη εγγύηση ήταν οι αγορασθείσες μετοχές.

Το σχέδιο προβλέπει τη δημιουργία Διαχειριστικού Φορέα, ο οποίος θα αναλάβει να διεκπεραιώσει όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες σε συνεργασία με τους πιστωτές (εμπορικές

τράπεζες, συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα και άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς).

Άμεσοι δικαιούχοι του σχεδίου είναι οι επενδυτές (φυσικά πρόσωπα), οι οποίοι συνήψαν επενδυτικά δάνεια κατά την προαναφερθείσα περίοδο, με την προϋπόθεση να μη διαθέτουν συνολικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα που να υπερβαίνει τις £18.000 ή/και κινητή ή ακίνητη περιουσία η αξία της οποίας να είναι μεγαλύτερη από £100.000.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη του όλες τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος σχεδίου, έκρινε ότι αυτό δε δύναται να εγκριθεί από την Επιτροπή, διότι αντίκειται ουσιωδώς στις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου για τις κρατικές ενισχύσεις. Συγκεκριμένα, η ενίσχυση προς τους *έμμεσους δικαιούχους*, δηλαδή τους πιστωτές, καθώς επίσης και προς το Διαχειριστικό Φορέα είναι λειτουργικής φύσεως και δεν μπορεί να εγκριθεί. Κατά συνέπεια ο Έφορος εξέδωσε αρνητική γνωμοδότηση.

4. Είδος γνωμοδότησης: Θετική υπό όρους

Τίτλος μέτρου: Σχέδιο αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Οικονομικών

Ημερομηνία έκδοσης: 31 Οκτωβρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2007

Προϋπολογισμός/ Μορφή ενίσχυσης: Εγγύηση Δανείου

Το σχέδιο αυτό είναι συνέχεια της ενίσχυσης διάσωσης που χορηγήθηκε στον όμιλο των Κυπριακών Αερογραμμών, με τη μορφή εγγύησης δανείου και η οποία εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής στις 3 Μαΐου 2005 με βάση τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις Κρατικές Ενισχύσεις για τη Διάσωση και Αναδιάρθρωση Προβληματικών Επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, οι κυπριακές αρχές ανέλαβαν τη δέσμευση να υποβάλουν στην Επιτροπή εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της ενίσχυσης διάσωσης, δηλαδή μέχρι τις 3 Νοεμβρίου 2005, πλήρες σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Σκοπός της ενίσχυσης είναι η οικονομική στήριξη του ομίλου κατά την περίοδο αναδιάρθρωσής του. Αποβλέπει στην εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ομίλου χωρίς την ανάγκη παραχώρησης περαιτέρω κρατικών ενισχύσεων στο μέλλον. Η αναδιάρθρωση θα ολοκληρωθεί στο τέλος του 2007 και θα πραγματοποιηθεί σε τρεις φάσεις.

Ο Έφορος αξιολόγησε το σχέδιο και έκρινε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά κρατική ενίσχυση. Η αξιολόγησή του στηρίχτηκε στην Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων καθώς και στις προαναφερθείσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις Κρατικές Ενισχύσεις για τη Διάσωση και Αναδιάρθρωση Προβληματικών Επιχειρήσεων.

Ο Έφορος έκρινε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του Άρθρου 87(3)(γ) της Συνθήκης ΕΚ, δηλαδή τις ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η ενίσχυση συνοδεύεται από πλήρες σχέδιο αναδιάρθρωσης, όπως ορίζεται στις προειρηθείσες Κατευθυντήριες Γραμμές. Ωστόσο, ο Έφορος εξέφρασε ορισμένες επιφυλάξεις ως προς τη συμβατότητα της ενίσχυσης με τα ειδικά κριτήρια των πιο πάνω κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών.

5. Είδος γνωμοδότησης: Θετική

Τίτλος μέτρου: Πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας μέσω των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ημερομηνία έκδοσης: 1 Νοεμβρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι 2 Απριλίου 2007

Προϋπολογισμός: £2.000.000

Σκοπός του ως άνω σχεδίου είναι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας με την παροχή κινήτρου υπό μορφή επιχορήγησης σε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες προτείνουν επιχειρησιακό σχέδιο σχετικά με μη ρυπογόνες δραστηριότητες για ανάπτυξη προϊόντος σε οποιοδήποτε κλάδο της μεταποιητικής βιομηχανίας, πληροφορικής, ανάπτυξης λογισμικού και σε άλλους τομείς. Το κοινοποιηθέν σχέδιο συνιστά παράταση του υφιστάμενου ομότιτλου σχεδίου για περίοδο ενός έτους.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αφορά τριών ειδών χορηγίες:

- Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας
- Χορηγία για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη
- Χορηγία για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Αφού ο Έφορος έλαβε υπόψη του όλες τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος, έκρινε ότι είναι συμβατό με το κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, εξέδωσε θετική γνωμοδότηση.

6. Είδος γνωμοδότησης: Αρνητική

Τίτλος μέτρου: Σχέδιο για τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Ημερομηνία έκδοσης: 8 Νοεμβρίου 2005

Διάρκεια: 15 χρόνια

Προϋπολογισμός/Μορφή: Διαγραφή δανείων / επιδότηση επιτοκίου

Το προταθέν σχέδιο *αποσκοπεί* στη ρύθμιση των αγροτικών χρεών, η σόρευση των οποίων επηρεάζει τη χρηματοπιστωτική ικανότητα των γεωργών/αλιέων και αποτελεί εμπόδιο στις προσπάθειες για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των γεωργικών και κτηνοτροφικών μονάδων. Η ρύθμιση αφορά τα δάνεια που είχαν συναφθεί από το 1974 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998.

Ο Έφορος έκρινε ότι το κοινοποιηθέν σχέδιο συνιστά κρατική ενίσχυση και κατά την αξιολόγησή του στηρίχτηκε στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Κρατικές Ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και αλιείας. Παράλληλα αξιολόγησε λεπτομερώς το σχέδιο σε σχέση με το Άρθρο 87(3)(γ) της Συνθήκης ΕΚ. Με βάση την αξιολόγησή του έκρινε ότι το σχέδιο στην παρούσα του μορφή είναι συμβατό με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων **μόνο** στο βαθμό που αφορά παραγωγούς προϊόντων που δεν υπόκεινται σε κοινή οργάνωση αγοράς. Ο Έφορος υπέδειξε, ωστόσο, ότι το σχέδιο θα μπορούσε να

υποβληθεί για έγκριση στο Συμβούλιο Υπουργών, σύμφωνα με το Άρθρο 88(2) της Συνθήκης ΕΚ, στο οποίο οι αποφάσεις δε λαμβάνονται με προκαθορισμένα κριτήρια και διάφανους κανόνες, όπως οι αποφάσεις της Επιτροπής, αλλά είναι πολιτικού χαρακτήρα. Ως γνωστό το Συμβούλιο έκανε αποδεκτό το αίτημα της Κυπριακής Κυβέρνησης.

7. Είδος γνωμοδότησης: Θετική

Τίτλος μέτρου: Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ημερομηνία έκδοσης: 15 Νοεμβρίου 2005

Διάρκεια: μέχρι τις 31.12.2006

Προϋπολογισμός: £1.500.000

Το προταθέν σχέδιο συνιστά τροποποίηση υφιστάμενου ομότιτλου σχεδίου που ενέκρινε ο Έφορος με απόφασή του ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2004. Η Αρμόδια Αρχή ζήτησε να συμπεριληφθούν στο σχέδιο ως δικαιούχοι οι μεγάλες επιχειρήσεις που ευρίσκονται ή θα εγκατασταθούν στις περιοχές της υπαίθρου (Στόχος 2).

Σκοπός του σχεδίου είναι η περιφερειακή ανάπτυξη, η δημιουργία απασχόλησης, η αύξηση της παραγωγικότητας ή/και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος παραγωγής, διοίκησης, οργάνωσης και ελέγχου των επιχειρήσεων καθώς και η παραγωγή νέων προϊόντων.

Δικαιούχοι του σχεδίου είναι επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που θα επενδύσουν σε μηχανήματα, εξοπλισμό και μεταφορά τεχνογνωσίας. Θα καλύπτονται οι ΜΜΕ και οι μεγάλες επιχειρήσεις εκτός των περιοχών του Στόχου 2 καθώς και οι μεγάλες επιχειρήσεις εντός των περιοχών αυτών. Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε 20% για τις μεγάλες επιχειρήσεις και 30% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο Έφορος, αφού έκρινε ότι το κοινοποιηθέν σχέδιο συνιστά κρατική ενίσχυση, προχώρησε στην αξιολόγησή του βασιζόμενος στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα. Το σχέδιο κρίθηκε ότι είναι συμβατό με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και συνεπώς εξέδωσε θετική γνωμοδότηση.

7.3 Αξιολόγηση Κοινοποιηθέντων Μέτρων και Έκδοση Γνωμάτευσης

Ένα μεγάλο και σημαντικό μέρος της δουλειάς που επιτελέστηκε στη διάρκεια του 2005 αφορούσε τη μελέτη και αξιολόγηση μέτρων που κοινοποιήθηκαν από τις Αρμόδιες Αρχές χωρίς να εκδοθεί απόφαση ή γνωμοδότηση από τον Έφορο. Συγκεκριμένα, σε 53 περιπτώσεις οι Αρμόδιες Αρχές έλαβαν γνωμάτευση του Εφόρου, όπου παρετίθεντο αναλυτικά οι απόψεις του κατά πόσο ένα μέτρο συνιστούσε ή όχι κρατική ενίσχυση. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι το μέτρο αφορούσε ενισχύσεις προς τη γεωργία και αλιεία, τομείς οι οποίοι πριν από την πρόσφατη τροποποίηση του Νόμου, δηλαδή πριν από τις 14 Οκτωβρίου 2005, δεν ενέπιπταν στις αρμοδιότητες του Εφόρου. Επιπρόσθετα, σε άλλες περιπτώσεις ο Έφορος υπέβαλε εισηγήσεις σε Αρμόδιες Αρχές για τη διαμόρφωση σχεδίων ούτως ώστε να καταστούν συμβατά με το κοινοτικό κεκτημένο για τις κρατικές ενισχύσεις.

Από τα 53 μέτρα που του κοινοποιήθηκαν, για τα οποία ο Έφορος εξέδωσε γνωμάτευση, παρατίθεται πιο κάτω σύντομη περιγραφή των πιο σημαντικών:

1. **Θέμα: Γνωμάτευση κατά πόσο ενδεχόμενη κάλυψη των διοικητικών εξόδων του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ) από το κράτος θεωρείται κρατική ενίσχυση**

Το κεντρικό θέμα που εξετάστηκε στην εν λόγω γνωμάτευση ήταν κατά πόσο ο ΟΓΑ συνιστά επιχείρηση έτσι ώστε να υπαχθεί στους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «ΔΕΚ») έχει σε διάφορες αποφάσεις του διερευνήσει την ενδεχόμενη επιχειρηματική φύση των οργανισμών στους οποίους έχει ανατεθεί νομοθετικά η διαχείριση συστημάτων ασφάλισης και έχει προσδιορίσει δύο προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να ικανοποιούνται για να απαλλάξουν έναν τέτοιο οργανισμό από την ιδιότητα της επιχείρησης και συνεπώς από τον έλεγχο των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων.

Ειδικότερα, θα πρέπει, πρώτον, ο οργανισμός αυτός να διαχειρίζεται ένα σύστημα υποχρεωτικής ασφάλισης κοινωνικού χαρακτήρα και, δεύτερον, οι παροχές και οι εισφορές να καθορίζονται από το κράτος και όχι από τον ίδιο τον οργανισμό. Αφού μελετήθηκε το νομικό πλαίσιο που διέπει τον ΟΓΑ καθώς και ο τρόπος λειτουργίας του, κρίθηκε ότι τα δύο κριτήρια που τέθηκαν από το ΔΕΚ πληρούνται και συνεπώς ο οργανισμός δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιχείρηση. Συγκεκριμένα οι όροι ασφάλισης γενικά καθορίζονται ή τελούν υπό την έγκριση της πολιτείας, ενώ το γενικότερο σύστημα ασφάλισης έχει καθαρά κοινωνικό σκοπό και στηρίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης.

Η αξιολόγηση του ΟΓΑ έγινε σε παραλληλισμό με τον τρόπο λειτουργίας του αντίστοιχου ελληνικού οργανισμού γεωργικών ασφαλίσεων, ο οποίος έχει ήδη κριθεί από το ΔΕΚ ως μη επιχειρηματικός.

2. **Συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στη διαχείριση φαρμάκων**

Το Υπουργείο Υγείας απέστειλε στον Έφορο διάφορες προκαταρκτικές σκέψεις για την αλλαγή του τρόπου αγοράς και διάθεσης φαρμάκων και τη συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ο Έφορος ζήτησε από την Αρμόδια Αρχή συγκεκριμένες πληροφορίες για κάθε μία από τις προτάσεις, υπέβαλε, ωστόσο, τα εξής προκαταρκτικά σχόλια ως προς τη συμβατότητα τέτοιων ενεργειών με το κοινοτικό κεκτημένο:

- Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η μη αγορά φαρμάκων από το κράτος με ανοικτό και διαφανή διαγωνισμό δεν αντίκειται στην κοινοτική νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις.
- Να αποφευχθεί οποιαδήποτε έμμεση ενίσχυση προς τους χονδρεμπόρους φαρμάκων διότι, λόγω των ενδοκοινοτικών συναλλαγών στις οποίες αυτοί εμπλέκονται, οι όποιες ενισχύσεις κινδυνεύουν να κριθούν ως ασύμβατες με το κεκτημένο.
- Ενδεχόμενες αποζημιώσεις προς το λιανικό κύκλωμα φαρμάκων, δηλαδή προς τα ιδιωτικά φαρμακεία, εκ πρώτης όψεως δεν αντίκεινται στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, διότι οι δικαιούχοι των ενισχύσεων ασκούν δραστηριότητες τοπικής φύσης. Συνεπώς η ενίσχυση δεν έχει επιπτώσεις στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

3. **Παροχή βοήθειας από το Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων (Σ.Ε.Π.) προς τη Συλλογική Εταιρεία Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Σ.Ε.Κ.Ε.Π.) Λτδ.**

Το Σ.Ε.Π. αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, το νομικό πλαίσιο του οποίου αποδεικνύει ότι ελέγχεται άμεσα από το κράτος. Επομένως οι πόροι του είναι κρατικοί και οι ενισχύσεις που χορηγεί ισοδυναμούν με κρατικές ενισχύσεις στο βαθμό που πληρούν και τις

λοιπές προϋποθέσεις του Άρθρου 87 (1) της Συνθήκης ΕΚ. Η παροχή βοήθειας από το Σ.Ε.Π. προς ένα σύνδεσμο παραγωγών γεωργικών προϊόντων έχει ασφαλώς την ιδιότητα της κρατικής ενίσχυσης.

Οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές στον τομέα της γεωργίας προβλέπουν κρατικές ενισχύσεις προς τις ενώσεις παραγωγών, οι οποίες, όμως, έχουν το χαρακτήρα εκκίνησης. Αποσκοπούν, δηλαδή, στο να προσδώσουν κίνητρα για τη σύσταση ομάδων παραγωγών ώστε να προωθηθεί η συνεργασία γεωργών για τη συγκέντρωση της παραγωγής. Οι κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν, επίσης, όρους λειτουργίας των ενώσεων παραγωγών έτσι ώστε να αναγνωρίζονται ως τέτοιες και να μπορούν να δικαιούνται ενισχύσεων εκκίνησης.

Η παροχή υπηρεσιών από το Σ.Ε.Π. προς τη Σ.Ε.Κ.Ε.Π. σε τιμές χαμηλότερες από τις αγοραίες εκ πρώτης όψεως δεν καλύπτεται από τις πρόνοιες των κατευθυντήριων γραμμών, διότι ούτε αποτελεί ενίσχυση εκκίνησης ούτε συμβάλλει γενικότερα στη «διαρκή ανάπτυξη του τομέα» όπως επιβάλλει η Επιτροπή.

4. Αυτονόμηση Νοσοκομείων

Το μέτρο αυτό αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και τη μετατροπή τους σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Κατά την αξιολόγηση του μέτρου, ο Έφορος αναφέρθηκε σε διάφορες υποθέσεις που εξετάστηκαν από το ΔΕΚ το οποίο αποφάσισε ότι οι ιατρικές υπηρεσίες συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες. Η νομολογία του ΔΕΚ, ωστόσο, δεν είναι σαφής στο κατά πόσο οι ιατρικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του δημόσιου συστήματος υγείας αποτελούν και αυτές οικονομικές δραστηριότητες. Παράλληλα, διάφορες αποφάσεις των ευρωπαϊκών οργάνων οδηγούν σε σοβαρότατες αμφιβολίες για τον οικονομικό χαρακτήρα του δημόσιου συστήματος υγείας παρά το γεγονός ότι οι ιατρικές υπηρεσίες που παρέχονται από τον ιδιωτικό τομέα χαρακτηρίστηκαν ξεκάθαρα ως οικονομικές δραστηριότητες.

Δεδομένου ότι υπό τις σημερινές συνθήκες η πρωταρχική δραστηριότητα των κυπριακών κρατικών νοσοκομείων είναι η παροχή ιατρικών υπηρεσιών στα πλαίσια της δωρεάν ιατρικής περίθαλψης του κράτους, ο Έφορος έκρινε ότι η δραστηριότητα αυτή έχει καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα και δε θα μπορούσε να ασκηθεί με τους ίδιους όρους από ιδιωτικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι συνολικά ασκούν οικονομική δραστηριότητα και επομένως δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως επιχειρήσεις υποκείμενες στους κανόνες του ανταγωνισμού.

Ωστόσο, ακόμα και εάν υποθεθεί ότι τα κρατικά νοσοκομεία συνιστούν επιχειρήσεις, είναι εξαιρετικά αμφίβολο κατά πόσο η χρηματοδότησή τους πληροί όλα τα κριτήρια του Άρθρου 87 (1) της Συνθήκης ΕΚ για να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση, διότι η ενίσχυσή τους δεν επηρεάζει αισθητά τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές λόγω της περιορισμένης έως ανύπαρκτης δυνατότητας των κυπριακών κρατικών νοσοκομείων να προσελκύσουν σημαντικό αριθμό ασθενών από το εξωτερικό.

Η παραπάνω αξιολόγηση ενισχύεται από την ίδια την πρακτική της Επιτροπής, η οποία δεν επεμβαίνει στη χρηματοδότηση των κρατικών συστημάτων υγείας, ενός ιδιαίτερα ευαίσθητου ζητήματος της εθνικής πολιτικής των κρατών μελών.

Ο Έφορος σημείωσε επίσης ότι, σε περίπτωση που το κοινοτικό κεκτημένο θέσει σαφώς στο μέλλον ζήτημα κρατικής ενίσχυσης προς τα κυπριακά νοσοκομεία, τότε το μέρος της χρηματοδότησης που ενδεχομένως να καταστεί ασύμβατο με την κοινή αγορά θα είναι εκείνο που χρηματοδοτεί το μέρος των δραστηριοτήτων των κρατικών νοσοκομείων που δε θα εμπίπτει στο δημόσιο σύστημα υγείας.

5. Δημιουργία Ταμείου Αντιμετώπισης Ελλείψεων Φαρμάκων

Το μέτρο συνίστατο στη δημιουργία και χρηματοδότηση ενός κρατικού ταμείου αντιμετώπισης ελλείψεως φαρμάκων, το οποίο θα επενέβαινε στην ελεύθερη αγορά φαρμάκων με σκοπό την κάλυψη των αναγκών που θα παρατηρούντο.

Η χρηματοδότηση του ταμείου υπόκειται στον έλεγχο των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων καθότι πρόκειται για οργανισμό που, ανεξάρτητα από τον κοινωνικό του σκοπό, θα προέβαινε σε αγοραπωλησίες φαρμάκων, δηλαδή σε οικονομικές δραστηριότητες με αποτέλεσμα να θεωρείται ως επιχείρηση. Το μέτρο κρίθηκε ότι θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση διότι θα ικανοποιούσε όλα τα κριτήρια του σχετικού κοινοτικού κεκτημένου.

Στη συνέχεια ο Έφορος διερεύνησε τη συμβατότητα του μέτρου με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων καταλήγοντας ότι η μοναδική πιθανή νομική βάση για την έγκρισή του είναι το Άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ που αναφέρεται στις υπηρεσίες οικονομικού συμφέροντος. Η κάλυψη των ελλείψεων στην αγορά φαρμάκων προς όφελος του κοινωνικού συνόλου θα μπορούσε κατ' αρχάς να χαρακτηριστεί ως υπηρεσία οικονομικού συμφέροντος· ωστόσο, η κατηγορία αυτή των ενισχύσεων εγκρίνεται εφόσον πληρούνται ειδικά κριτήρια τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη ρητή και επίσημη ανάθεση της υπηρεσίας στη συγκεκριμένη επιχείρηση, την κάλυψη μόνο του πρόσθετου κόστους που προκύπτει από την υπηρεσία αυτή, την αποφυγή της διεπιδόησης κ.ά. Εάν η πρόταση του Υπουργείου Υγείας στην τελική και ολοκληρωμένη της μορφή τηρήσει τους παραπάνω όρους, τότε θα είναι δυνατή η έγκριση του μέτρου.

6. Κίνητρα για την παραγωγή ταινιών

Ο Έφορος εξέτασε τα ακόλουθα κίνητρα για την παραγωγή ταινιών που προτάθηκαν από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων:

1. Έκπτωση 50% στο φόρο εισοδήματος των υπαλλήλων που εργοδοτούνται σε εταιρείες παραγωγής ταινιών.
2. Φορολογική έκπτωση που μπορεί να φθάσει μέχρι και το 30% του προϋπολογισμού παραγωγής που επενδύεται από κυπριακές εταιρείες παραγωγής ή, μέσω αυτών, από ξένες εταιρείες.
3. Εγγραφή ως αφορολόγητου αποθεματικού που μπορεί να φθάσει μέχρι το 100% του προϋπολογισμού παραγωγής που επενδύεται στις ταινίες που γυρίζονται στην Κύπρο από κυπριακές ανεξάρτητες εταιρείες παραγωγής, διανομής και τηλεοπτικούς σταθμούς.

Ο Έφορος τόνισε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εφαρμόζει ήδη ολοκληρωμένο σχέδιο ενισχύσεων για την παραγωγή ταινιών το οποίο εγκρίθηκε αρχικά από τον Έφορο και στη συνέχεια από την Επιτροπή και εξαντλεί όλα τα περιθώρια που θέτουν οι κοινοτικοί κανόνες για τις ενισχύσεις στον τομέα του κινηματογράφου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει απαιτήσει την ύπαρξη ενός και μόνου σχεδίου για την παραγωγή ταινιών, η πρόσθεση νέων κινήτρων δεν είναι δυνατή χωρίς την κατάργηση ή την τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου.

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες προτάσεις, η έκπτωση από το φόρο εισοδήματος των υπαλλήλων δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, διότι χρηματοδοτεί ειδική λειτουργική δαπάνη των εταιρειών και μέρος του συνολικού κόστους μιας ταινίας σε αντίθεση με τους κανόνες της Επιτροπής που επιβάλλουν ως επιλέξιμο κόστος το συνολικό προϋπολογισμό της ταινίας.

Η φορολογική έκπτωση επί του προϋπολογισμού της παραγωγής θα μπορούσε να εγκριθεί, εάν, όμως, αντικαθιστούσε ή τροποποιούσε το υφιστάμενο σχέδιο που ήδη χρηματοδοτεί τις ίδιες δαπάνες. Το ίδιο ισχύει και για την εισαγωγή του αφορολόγητου αποθεματικού υπό τον όρο ότι θα αφαιρεθούν οι απαιτήσεις για πραγματοποίηση ολόκληρων των δαπανών στην Κύπρο, στοιχείο που παραβαίνει τις πρόνοιες των κοινοτικών κανόνων περί «εδαφικότητας».

7. Δημιουργία Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Ξένων Επενδύσεων (Cyprus Investment Promotion Agency)

Η χρηματοδότηση του κυπριακού οργανισμού προσέλκυσης ξένων επενδύσεων δεν εμπίπτει στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, διότι ο δικαιούχος δεν ασκεί οικονομικές δραστηριότητες έτσι ώστε να θεωρηθεί ως επιχείρηση.

Η προσέλκυση ξένων επενδύσεων συνιστά βασικό στόχο της οικονομικής πολιτικής όλων των κρατών λόγω της γενικότερης σημασίας του για την οικονομική ανάπτυξη. Γι' αυτόν το λόγο η εκστρατεία για την προώθηση του στόχου αυτού γίνεται συνήθως από τις ίδιες τις κρατικές υπηρεσίες είτε άμεσα είτε μέσω ειδικών κρατικών φορέων. Ως εκ τούτου το κράτος, συστήνοντας και χρηματοδοτώντας τους φορείς αυτούς, κινείται μέσα στα όρια της αποστολής του χωρίς οποιονδήποτε κερδοσκοπικό στόχο.

Εξάλλου η δραστηριότητα αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως οικονομική, διότι εξυπηρετεί το σύνολο της εθνικής οικονομίας και δε συνίσταται σε προσφορά υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά, έννοια που προϋποθέτει το στοιχείο της αμοιβής για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

8. Δημιουργία επιστημονικού/ τεχνολογικού πάρκου σε επιλεγείσα περιοχή της επαρχίας Λεμεσού (Πεντάκωμο) και παραχώρηση μέρους της για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διεθνούς Ινστιτούτου Κύπρου για τη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον (CII - Harvard)

Η δημιουργία και λειτουργία του επιστημονικού/τεχνολογικού πάρκου βρίσκεται ακόμα σε πολύ πρώιμο στάδιο και ο Έφορος επιφυλάχθηκε να αξιολογήσει το μέτρο εφόσον η Αρμόδια Αρχή αποφασίσει τη μέθοδο κατασκευής και λειτουργίας του και του υποβάλει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Σχετικά με την παραχώρηση μέρους της περιοχής της επαρχίας Λεμεσού στο Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για τη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον, ο Έφορος επανέλαβε τα συμπεράσματα προηγούμενης αξιολόγησης των ενισχύσεων προς το Ινστιτούτο σύμφωνα με τα οποία αυτές δε συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Το Ινστιτούτο κρίθηκε ότι δεν ασκεί οικονομικές δραστηριότητες με αποτέλεσμα να μην τίθεται ζήτημα κρατικής ενίσχυσης, όποια και αν είναι η μορφή με την οποία χρηματοδοτείται.

Ο ακαδημαϊκός, ερευνητικός και επιμορφωτικός χαρακτήρας του Ινστιτούτου καθώς και ο αποφασιστικός έλεγχος των δραστηριοτήτων του από το κράτος εντάσσουν ουσιαστικά το Ινστιτούτο στο ευρύτερο εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα της Δημοκρατίας. Παράλληλα, με τη δημιουργία του Ινστιτούτου προωθούνται σημαντικοί στόχοι για το κοινωνικό σύνολο, όπως η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Το γεγονός ότι το Ινστιτούτο αποτελεί μέρος του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι καίριας σημασίας για την αξιολόγησή του από πλευράς του δικαίου του ανταγωνισμού. Το ΔΕΚ έχει τονίσει ότι το κράτος με τη δημιουργία και τη διατήρηση του εκπαιδευτικού συστήματος δεν αποβλέπει στην αποκόμιση οικονομικού οφέλους αλλά στην επιτέλεση του καθήκοντός του

έναντι του κοινωνικού συνόλου. Με βάση τα ανωτέρω η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα πλαίσια των κρατικών αρμοδιοτήτων δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα και εξαιρούνται από την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού.

9. Σχέδιο αποκατάστασης προπολεμικής φερεγγυότητας ιδιοκτητών κατεχόμενης ή απροσπέλαστης ακίνητης ιδιοκτησίας - Μετεξέλιξη του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών σ' ένα είδος Χρηματοπιστωτικού Οργανισμού

Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών διαβίβασε στον Έφορο παλαιότερη εισήγηση του Πανεπιστημίου Κύπρου για τη μετεξέλιξη του Κεντρικού Φορέα σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο θα παρείχε, μέσω των εισοδημάτων του, άμεση οικονομική ενίσχυση στους εκτοπισμένους και παθόντες από την τουρκική εισβολή. Τα εισοδήματα του Φορέα θα προέκυπταν από κρατική χορηγία, από τραπεζικές δραστηριότητες και από την εκμετάλλευση εγκαταλελειμμένης τουρκοκυπριακής περιουσίας.

Η εισήγηση του Πανεπιστημίου Κύπρου ήταν γενική και ασαφής ως προς τον τρόπο λειτουργίας του νέου φορέα, ενώ ο ίδιος ο Κεντρικός Φορέας δεν παρέσχε στο Γραφείο μας διευκρινίσεις και λεπτομερείς πληροφορίες. Ως εκ τούτου η αξιολόγηση του Εφόρου ήταν προκαταρκτικού χαρακτήρα.

Η άσκηση καθαρών τραπεζικών δραστηριοτήτων από το νέο φορέα αυτομάτως τον μεταβάλλει σε επιχείρηση υποκείμενη στο δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων και επομένως κάθε ενίσχυση που θα του χορηγείται πρέπει να είναι συμβατή με τους σχετικούς κανόνες. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι η κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών του νέου φορέα δε θα μπορούσε να επιτραπεί διότι συνιστά λειτουργική ενίσχυση.

Η μόνη παρέκκλιση που θα μπορούσε να συζητηθεί είναι η εφαρμογή των ενισχύσεων που να καλύπτουν το πρόσθετο κόστος των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Αυτό όμως προϋποθέτει σαφή καθορισμό των δημόσιων υπηρεσιών, π.χ. η δανειοδότηση μειονεκτουσών ομάδων του πληθυσμού και ο περιορισμός της χρηματοδότησης σε αυτές τις δραστηριότητες.

Γενικότερα κρίθηκε ότι το σχέδιο δε θα μπορούσε να επιτελέσει τους σκοπούς του με βάση τις δυνατότητες που προσφέρουν οι κανόνες των κρατικών ενισχύσεων και ο Έφορος πρότεινε την επεξεργασία άλλων λύσεων πολύ πιο διάφανων και λειτουργικών, όπως, για παράδειγμα, την απευθείας οικονομική ενίσχυση των ιδιοκτητών κατεχόμενης περιουσίας από το κράτος.

10. Παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για σύναψη μακροχρόνιου ενοποιημένου δανείου από το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου

Το κοινοτικό κεκτημένο ορίζει ρητά τους όρους με τους οποίους μια κυβερνητική εγγύηση δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται ότι η δανειζόμενη επιχείρηση δεν πρέπει να αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες και ότι θα μπορούσε να δανειστεί από τις κεφαλαιαγορές χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση του κράτους.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει το Γραφείο του Εφόρου, το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου διέρχεται τα τελευταία χρόνια μια κρίσιμη οικονομική κατάσταση. Από αυτό συνάγεται ότι οι δύο πιο πάνω όροι δεν πληρούνται και συνεπώς μια κυβερνητική εγγύηση κατά πάσα πιθανότητα θα θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση.

Εάν η κυβερνητική εγγύηση είναι πράγματι κρατική ενίσχυση, τότε δεν μπορεί να εγκριθεί με βάση τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων διότι είναι λειτουργικής μορφής, δηλαδή καλύπτει εμμέσως λειτουργικές δαπάνες του δικαιούχου. Η μόνη δυνατότητα να επιτραπεί μια τέτοιου είδους λειτουργική ενίσχυση διαφαίνεται στο πλαίσιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης

προβληματικών επιχειρήσεων. Η εφαρμογή, όμως, του πλαισίου αυτού απαιτεί προπαντός την υποβολή ενός συγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης.

11. Αίτημα για παράταση των εκπτώσεων που παραχωρούνται για τέλη κυκλοφορίας και εγγραφής των αυτοκινήτων ενοικίασης

Η συγκεκριμένη γνωμάτευση αφορά αίτημα του Παγκυπρίου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασεως και του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασεως για παράταση της υπάρχουσας έκπτωσης στα τέλη κυκλοφορίας και εγγραφής των αυτοκινήτων ενοικίασης. Το μέτρο αυτό δεν είχε κοινοποιηθεί στον Έφορο ως υφιστάμενο μέτρο ενίσχυσης και ως εκ τούτου έπρεπε να αξιολογηθεί εξ αρχής.

Η έκπτωση κατά 50% από τα προβλεπόμενα βάσει του σχετικού Νόμου τέλη κυκλοφορίας και εγγραφής ικανοποιεί όλα τα κριτήρια που θέτει το Άρθρο 87(1) της Συνθήκης ΕΚ. Συνιστά απώλεια κρατικών πόρων, δίδει επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις ενοικίασεως αυτοκινήτων και νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

Σχετικά με το τελευταίο κριτήριο, δηλαδή τον επηρεασμό των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, ο Έφορος έλαβε υπόψη την ολιγοπωλιακή κατάσταση στη διεθνή αγορά ενοικίασεως αυτοκινήτων και το βαθμό ενσωμάτωσής της στη διεθνή τουριστική βιομηχανία. Η ενοικίαση αυτοκινήτων είναι σήμερα μέρος του συνολικού τουριστικού πακέτου και συνεπώς η τεχνητή μείωση της τιμής ενοικίασεως μέσω κρατικής ενίσχυσης ισοδυναμεί με ενίσχυση στην τουριστική βιομηχανία γενικά. Σύμφωνα με αποφάσεις της Επιτροπής, οι ενισχύσεις σε επιχειρήσεις της τουριστικής βιομηχανίας αυτομάτως επηρεάζουν τις τουριστικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

Η εν λόγω έκπτωση συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία καλύπτει μέρος των λειτουργικών δαπανών των επιχειρήσεων ενοικίασεως αυτοκινήτων (λειτουργική ενίσχυση). Ως τέτοια δεν μπορεί να κριθεί συμβατή με βάση το κοινοτικό κεκτημένο και θα πρέπει να καταργηθεί άμεσα.

8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΙΣΧΥ

Με την έκδοση των 7 αποφάσεων που αναλύθηκαν στο Μέρος 7.1 της παρούσας έκθεσης, ο συνολικός αριθμός των προγραμμάτων και ατομικών κρατικών ενισχύσεων που βρίσκονται σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2005 ανέρχεται σε 57⁹.

Επιπρόσθετα βρίσκονται σε ισχύ 41 προγράμματα ενισχύσεων¹⁰ τα οποία οι Αρμόδιες Αρχές ετοίμασαν με βάση τον κανόνα de minimis, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις χορηγήθηκαν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ως ατομικές ενισχύσεις. Κατά τη διάρκεια του 2005, με βάση τα πιο πάνω μέτρα, παραχωρήθηκαν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας συνολικού ύψους £9,6 εκ. περίπου, από τις οποίες επωφελήθηκαν 747 δικαιούχοι. Τα στοιχεία αυτά καταχωρήθηκαν στο Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας που διατηρεί ο Έφορος.

8.1 Υφιστάμενα Σχέδια Κρατικών Ενισχύσεων στον Τομέα της Γεωργίας και Κτηνοτροφίας¹¹

Προτού ο Έφορος αναλάβει τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με βάση τις πρόνοιες της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου στην ΕΕ, όπως αυτές διαλαμβάνονται στο Παράρτημα IV, Μέρος 4, συγκέντρωσε τα υφιστάμενα προγράμματα κρατικών ενισχύσεων στους εν λόγω τομείς και τα κοινοποίησε στην Επιτροπή για αξιολόγηση.

Τα προγράμματα αυτά κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή στις 30.08.2004, και μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζονται μέχρι τις 30.04.2007, οπότε η Επιτροπή θα ολοκληρώσει την αξιολόγησή τους.

8.2 Προγράμματα Κρατικών Ενισχύσεων στον τομέα των Μεταφορών

Η ίδια πρόνοια της Συνθήκης Προσχώρησης που αναφέρεται στην παράγραφο 8.1 ισχύει και για τα προγράμματα κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των μεταφορών. Τα προγράμματα αυτά¹² βρίσκονταν σε ισχύ πριν από την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, για να τύχουν αξιολόγησης κοινοποιήθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Μεταφορών της Επιτροπής και μπορούν να συνεχίσουν μέχρι τις 30.04.2007.

8.3 Προγράμματα Κρατικών Ενισχύσεων στον τομέα της Αλιείας

Τα προγράμματα κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας έπρεπε να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή για αξιολόγηση μέχρι τις 30.04.2004. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, ο Έφορος πρόσφατα ανέλαβε τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας, τα προγράμματα αυτά κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή από το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών που είναι και η Αρμόδια Αρχή.

Σήμερα βρίσκεται σε ισχύ ένα μόνο πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης στον τομέα της αλιείας με τίτλο «Οικονομική Βοήθεια για Παράκτια Αλιεία».

⁹ Κατάλογος με τα μέτρα αυτά επισυνάπτεται ως Παράρτημα III

¹⁰ Όλα τα σχέδια που εφαρμόζονται με βάση τον κανόνα de minimis παρατίθενται στο Παράρτημα IV μαζί με τα αντίστοιχα ποσά που παραχωρήθηκαν κατά το έτος 2005 και τον αριθμό των δικαιούχων που επωφελήθηκαν από αυτά.

¹¹ Κατάλογος με τα μέτρα αυτά επισυνάπτεται ως Παράρτημα V

¹² Κατάλογος με τα προγράμματα στο τομέα των θαλάσσιων μεταφορών παρατίθεται ως Παράρτημα VI

9. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Από την έναρξη της λειτουργίας του Γραφείου του Εφόρου μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί ικανοποιητική συνεργασία μεταξύ του Γραφείου και των διάφορων υπουργείων, τμημάτων, ημικρατικών οργανισμών και γενικά όλων των φορέων που εμπλέκονται στην παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων. Τόσο οι υπηρεσίες του κρατικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα όσο και ο επιχειρηματικός κόσμος δείχνουν σταδιακά να αφομοιώνουν το πνεύμα των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο, κρίνεται αναγκαίο να επισημανθούν ορισμένα σημεία, τα οποία θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής από τις Αρμόδιες Αρχές έτσι ώστε ο Έφορος να επιτελεί τα καθήκοντά του με τον πλέον αποδοτικό και ορθολογικό τρόπο:

1. Όπως ορίζει το άρθρο 13 του Νόμου, η κοινοποίηση στον Έφορο προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης πρέπει να είναι πλήρης και επακριβής και να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέτασή της από τον Έφορο. Παρά τη ρητή πρόνοια του Νόμου ενίοτε οι κοινοποιήσεις που υποβάλλονται στο Γραφείο του Εφόρου είναι για διάφορους λόγους εξαιρετικά ελλιπείς. Σε μερικές, μάλιστα, περιπτώσεις οι Αρμόδιες Αρχές δε γνωρίζουν βασικά και σημαντικά πληροφοριακά στοιχεία των μέτρων που εισηγούνται ή κοινοποιούν. Αυτό καθιστά την αξιολόγηση του μέτρου ιδιαίτερα δύσκολη έως αδύνατη, αναγκάζοντας τον Έφορο να προβαίνει σε ενδελεχή έρευνα ανατρέχοντας ακόμα και σε τρίτες πηγές με σκοπό την εξεύρεση πληροφοριών που θα έπρεπε να είχαν προσκομίσει οι Αρμόδιες Αρχές.
2. Οι κανόνες των κρατικών ενισχύσεων επιβάλλουν για ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων την επαρκή δικαιολόγηση ενός μέτρου από το κράτος μέλος. Δηλαδή, την επεξήγηση της ορθότητας και αποτελεσματικότητας του μέτρου σε σχέση με συγκεκριμένους στόχους ως προς τις δικαιούχους επιχειρήσεις ή/και ως προς την εθνική οικονομία γενικότερα. Για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις ορίζουν ότι ενισχύσεις σε μία μόνο επιχείρηση (ad hoc ενίσχυση) εγκρίνονται από την Επιτροπή μόνο όταν το κράτος μέλος αποδεικνύει ότι το μέτρο θα έχει καταλυτικές συνέπειες στην ανάπτυξη της περιφέρειας. Αυτό είναι ζήτημα πολιτικής. Οι Αρμόδιες Αρχές ενίοτε δε δικαιολογούν επαρκώς τα μέτρα ενισχύσεων τα οποία προτείνουν, συχνά λόγω ελλιπούς επεξεργασίας τους σε πρώτο στάδιο, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται τόσο η αξιολόγησή τους από τον Έφορο όσο και η υποβολή πειστικών επιχειρημάτων προς την Επιτροπή, όταν αυτό χρειάζεται. Το Γραφείο του Εφόρου υποβοηθά τις Αρμόδιες Αρχές προς αυτήν την κατεύθυνση αλλά λόγω του μη πολιτικού του ρόλου δεν είναι σε θέση ούτε θα έπρεπε να τις υποκαταστήσει.
3. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι έργο του Εφόρου είναι η τεχνοκρατική αξιολόγηση μέτρων που αποφασίζουν, προτείνουν, επεξεργάζονται ή απλώς επιθυμούν να θέσουν σε εφαρμογή οι ίδιοι οι κρατικοί φορείς. Παρά ταύτα, ένα σημαντικό μέρος της εργασίας του Γραφείου του Εφόρου αναλώνεται άσκοπα σε αξιολόγηση απαιτήσεων ή αιτημάτων διάφορων επιχειρήσεων ή ομάδων εργαζομένων τα οποία μεταφέρονται στον Έφορο μέσω των κρατικών φορέων δίχως καμία κατ' αρχήν αποδοχή των αιτημάτων αυτών από το κράτος.
4. Όπως ορίζει ο Νόμος, όταν η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί προσχέδιο ενίσχυσης στον Έφορο, αυτός οφείλει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσχεδίου ενίσχυσης να εκδώσει απόφαση ή γνωμοδότηση για τη συμβατότητα του μέτρου με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι Αρμόδιες Αρχές κοινοποιούσαν τα προσχέδια ενισχύσεων και ζητούσαν από τον

Έφορο να τα αξιολογήσει άμεσα ούτως ώστε να προλάβουν οι ίδιες κάποιο δικό τους χρονοδιάγραμμα. Υπήρξαν, μάλιστα, περιπτώσεις όπου, παρά την πίεση για άμεση αξιολόγηση, τα σχέδια εφαρμόστηκαν πολλούς μήνες μετά από την έγκρισή τους από τον Έφορο ή δεν εφαρμόστηκαν καθόλου. Οι Αρμόδιες Αρχές θα πρέπει να κατανοήσουν ότι η εσωτερική εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις είναι ιδιαίτερα δύσκολη και ευαίσθητη αποστολή και η ασφαλής αξιολόγηση ορισμένων πολύπλοκων μέτρων δεν μπορεί να γίνει κάτω από εξαντλητικά χρονοδιαγράμματα. Το στοιχείο αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τον προγραμματισμό τους.

5. Όσον αφορά ειδικά τις ενισχύσεις προς τις κρατικές επιχειρήσεις, ένα στοιχείο που περιπλέκει την έγκρισή τους είναι ο χαρακτήρας των σχέσεων μεταξύ κράτους και κρατικών επιχειρήσεων. Ορισμένες από τις επιχειρήσεις αυτές είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση «υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος». Με βάση το Άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ, οι επιχειρήσεις αυτές δικαιούνται κρατικής αποζημίωσης ως προς το καθαρό κόστος που προκύπτει από την εκτέλεση των εν λόγω υπηρεσιών. Βασική, όμως, προϋπόθεση έγκρισης ενισχύσεων αυτού του είδους είναι η ρητή και επίσημη ανάθεση της υπηρεσίας γενικού συμφέροντος από το κράτος στη δικαιούχο επιχείρηση και η μη κατάχρηση της έννοιας της δημόσιας υπηρεσίας. Οι υπηρεσίες αυτές καθορίζονται είτε από το ίδιο το κοινοτικό κεκτημένο (π.χ. στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών) είτε από τα ίδια τα κράτη μέλη (όπως η στεγαστική πολιτική και οι ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες).

Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο ορισμένες κρατικές επιχειρήσεις να καθορίζουν οι ίδιες, στα πλαίσια της νομοθεσίας που διέπει την καθεμία από αυτές, το εύρος των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που ασκούν και το κράτος απλώς να υιοθετεί τις όποιες επιδιώξεις παρά το γεγονός ότι τυπικά ασκεί εποπτικό έλεγχο επ' αυτών. Η πρακτική αυτή δε συνάδει με το πνεύμα του κοινοτικού κεκτημένου όσον αφορά την «ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας» και ταυτόχρονα οδηγεί σε απώλεια κρατικών πόρων και περιορισμό του ελεύθερου ανταγωνισμού. Οι ίδιες οι κρατικές επιχειρήσεις έχουν κάθε συμφέρον να ονομάσουν όσο περισσότερες από τις δραστηριότητες που ασκούν ως υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, ακόμα και αν αντικειμενικά δεν είναι, έτσι ώστε να αντλήσουν όσο το δυνατό περισσότερες κρατικές ενισχύσεις νοθεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον ανταγωνισμό με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η ευθύνη καθορισμού των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος που απολαμβάνουν οι πολίτες είναι σημαντικό ζήτημα πολιτικής και μοιραία βαραίνει εξ ολοκλήρου το ίδιο το κράτος, ενώ οι επιχειρήσεις, κρατικές ή ιδιωτικές, πρέπει απλώς να επιφορτίζονται με την παροχή των δημόσιων υπηρεσιών.

6. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί το πρόβλημα της στελέχωσης του Γραφείου του Εφόρου από μόνιμο προσωπικό για τους παρακάτω λόγους:
 - Επειδή τα άτομα που απασχολούνται στο Γραφείο του Εφόρου είναι είτε αποσπασμένα από το Υπουργείο Οικονομικών είτε άτομα με συμβόλαιο συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, δημιουργείται πρόβλημα όσον αφορά την απόκτηση εμπειρίας και γνώσεων πάνω στο κεφάλαιο των κρατικών ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, άτομα τα οποία έχουν απασχοληθεί στο Γραφείο του Εφόρου με συμβόλαιο απεχώρησαν μετά τη λήξη της προκαθορισμένης θητείας είτε γιατί δε διασφαλιζόταν η μονιμότητα της εργασίας τους είτε γιατί βρήκαν καλύτερους όρους εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Τέτοιου είδους προβλήματα είναι σοβαρά

τόσο για το Γραφείο του Εφόρου όσο και για τη δημόσια υπηρεσία γενικότερα γιατί, ενώ το κράτος επενδύει σε ανθρώπινο δυναμικό, χάνεται πολύτιμη εμπειρία και γνώση.

- Μέσα στο 2005 ο Έφορος ανέλαβε, μεταξύ άλλων, και τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και αλιείας, οι οποίες διέπονται από μεγάλο όγκο κοινοτικών κανόνων που σε ορισμένα σημεία ποικίλλουν ανάλογα με το προϊόν. Η πρόσθεση του ελέγχου των πιο πάνω ενισχύσεων στις αρμοδιότητες του Εφόρου αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τον όγκο εργασίας του Γραφείου του.
- Σύμφωνα με την πολιτική της Επιτροπής για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, ένα όλο και αυξανόμενο μέρος των μέτρων ενισχύσεων θα αξιολογείται και θα εφαρμόζεται μέσα σε κάθε κράτος μέλος χωρίς να απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση από την Επιτροπή. Αυτή η διαδικασία έχει ως σκοπό να επικεντρωθεί η Επιτροπή στον έλεγχο ενισχύσεων που νοθεύουν συστηματικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή στα κράτη μέλη πραγματοποιείται με τη θέσπιση «Απαλλακτικών Κανονισμών» οι οποίοι θα εφαρμόζονται αυτόματα στο σύνολο των κρατών μελών. Ήδη η Επιτροπή έχει προγραμματίσει τη συμπερίληψη νέων κατηγοριών ενισχύσεων σε αυτούς τους κανονισμούς, όπως ένα μεγάλο μέρος των περιφερειακών ενισχύσεων που θα χορηγηθούν κατά την περίοδο 2007-2013, ενώ πολύ πρόσφατα αποφάσισε την απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης και ορισμένων περιπτώσεων ενισχύσεων για υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.

10. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ Η ΕΚΘΕΣΗ

Α. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με ημερομηνία 1 Φεβρουαρίου 2006 ενέκρινε τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας στους Τομείς της Γεωργίας και της Αλιείας) Κανονισμούς του 2006 καθώς και τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2006 και, επειδή πρόκειται για Εναρμονιστικούς Κανονισμούς, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Εξωτερικών να τους καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Οι Κανονισμοί αυτοί, που υποβλήθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 9 Φεβρουαρίου 2006, εγκρίθηκαν στις 6 Απριλίου 2006.

Β. Από τις αρχές του 2006 μέχρι σήμερα ο Έφορος εξέδωσε 6 αποφάσεις δυνάμει του άρθρου 10 του Νόμου με τις οποίες ενέκρινε ισάριθμα προγράμματα ενισχύσεων ως ακολούθως:

- Σχέδιο παροχής χορηγιών για το σύστημα HACCP για τρόφιμα και ποτά (παραγωγή ή/και επεξεργασία γεωργικών προϊόντων)·
- Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον Αγροτουρισμό (αναθεώρηση υφιστάμενου σχεδίου)·
- Σχέδιο χορηγίας για ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) του Υπουργείου Εσωτερικών στους Δήμους Λευκωσίας και Αγίου Δομετίου·
- Σχέδιο Επιχορήγησης Εργοληπτικών Επιχειρήσεων για την Αναβάθμιση του Εξοπλισμού τους (αναθεώρηση του υφιστάμενου σχεδίου)·
- Πρόγραμμα Παροχής Πρόσβασης σε Ερευνητικές Υποδομές του Εξωτερικού 2006 (παράταση υφιστάμενου προγράμματος)·
- Πρόγραμμα Ερευνητικής Συνεργασίας με Διακεκριμένους Επιστήμονες του Εξωτερικού 2006 (παράταση υφιστάμενου προγράμματος).

Επιπρόσθετα κατά την ίδια χρονική περίοδο ο Έφορος εξέδωσε μία γνωμοδότηση δυνάμει του άρθρου 11 του Νόμου που αφορούσε την αναθεώρηση και παράταση κατά 1 χρόνο της «Δέσμης Προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη 2006».

Γ. Κατά τη διάρκεια των πρώτων μηνών του 2006 ο Έφορος αξιολόγησε 20 μέτρα χωρίς να εκδοθεί απόφαση αλλά στάληκαν απαντητικές επιστολές - γνωματεύσεις. Ανάμεσα στα θέματα που αξιολογήθηκαν περιλαμβάνονται το ειδικό ταμείο της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων για ενθάρρυνση της συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης, η υφιστάμενη συμφωνία Κυβέρνησης και Ιατρικού Ιδρύματος της Τράπεζας Κύπρου, η παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων για ζημιές από θεομηνίες για τις οποίες προσφέρεται ασφαλιστική κάλυψη μέσα από υφιστάμενα γεωργοασφαλιστικά συστήματα, η ίδρυση κινηματογραφικών Studio στην Κύπρο, η κάλυψη των δαπανών δημιουργίας και λειτουργίας του Γεωπολιτικού Ινστιτούτου Κύπρου, κ.ά.

Δ. Επιπρόσθετα, ο Έφορος στις 14.3.2006 εξέδωσε την Εγκύκλιο Αρ. 28 η οποία αναφέρεται στις νέες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει το νέο καθεστώς σε κάθε περιφερειακή ενίσχυση που θα χορηγηθεί από την 1.1.2007 μέχρι τις 31.12.2013.

11. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι κοινοτικοί κανόνες των κρατικών ενισχύσεων αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού, το οποίο έχει ως κύριο στόχο την προστασία του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού όλων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών. Ο έλεγχος της εφαρμογής των κανόνων και η γενική εποπτεία είναι αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Παρά ταύτα είναι σκόπιμη η ύπαρξη ενός εσωτερικού μηχανισμού ελέγχου σε κάθε κράτος μέλος. Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας των κρατικών ενισχύσεων, τόσο για τις ίδιες τις επιχειρήσεις όσο και τις ίδιες τις κρατικές αρχές, κρίνεται ότι η απουσία εσωτερικού ελέγχου θα οδηγούσε σε συνεχείς παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου που θα εξέθεταν ένα κράτος σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά θα είχαν και δυσάρεστες επιπτώσεις και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Η εμπειρία έχει αποδείξει ότι η συστηματική και εσκεμμένη έλλειψη συμμόρφωσης των κρατών με το κοινοτικό δίκαιο, ειδικά στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αυτό της Ολυμπιακής Αεροπορίας.

Η μέχρι τώρα εφαρμογή στην Κύπρο των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις είχε θεαματικά αποτελέσματα όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης των δημόσιων πόρων από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Τα αντικειμενικά κριτήρια με τα οποία κρίνεται μια ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά είναι ένας οδηγός ορθολογικής διάθεσης των κρατικών πόρων και μείωσης ή και κατάργησης των άσκοπων επιχορηγήσεων, δηλαδή της κρατικής σπατάλης. Προσανατολίζουν τα κράτη μέλη, έστω και με υποχρεωτικό τρόπο, να χρηματοδοτήσουν παραγωγικές δραστηριότητες και να ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις σε ενέργειες με απτά οφέλη τόσο για τις ίδιες όσο και για το σύνολο της οικονομίας, όπως τις επενδύσεις, την έρευνα και καινοτομία και την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού τους. Γίνεται σταδιακά συνείδηση ότι η αλόγιστη στήριξη αντιπαραγωγικών και μη ανταγωνιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων σε μια παγκοσμιοποιημένη αγορά δεν έχει κανένα μακροπρόθεσμο όφελος, αλλά αντίθετα εμποδίζει την αναγκαία αναδιάρθρωση της οικονομίας, αλλοιώνει την έννοια της επιχειρηματικότητας και υπονομεύει τη δημοσιονομική σταθερότητα.

Επιπλέον η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου αναδιαμορφώνει την κοινή αντίληψη ότι οι κρατικές επιχειρήσεις αποτελούν φυσική συνέχεια του κράτους. Το κεκτημένο εφαρμόζεται εξίσου τόσο στις κρατικές όσο και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις και εγγυάται τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ τους. Κατ' επέκταση επιβάλλεται διάκριση μεταξύ του κράτους-επιχειρηματία, ο οποίος πρέπει να δραστηριοποιείται με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κίνητρα και του κράτους με το θεσμικό και κοινωνικό του ρόλο. Η διάκριση αυτή, σε συνδυασμό με την απελευθέρωση των αγορών, αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές αλλαγές στο χώρο των ημικρατικών οργανισμών και γενικότερα των κρατικών επιχειρήσεων.

Ο έλεγχος της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων συνιστά ένα ιδιαίτερα δύσκολο έργο η αποτελεσματικότητα του οποίου απαιτεί τη στενή και ειλικρινή συνεργασία όλων των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και την όσο το δυνατό ευρύτερη κατανόηση των κανόνων. Το έργο αυτό έχει επιτελεστεί σε μεγάλο βαθμό, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών, απομένουν, όμως, σημαντικά βήματα στον τομέα της γεωργίας και της αλιείας, όπου το κοινοτικό κεκτημένο άρχισε να εφαρμόζεται μετά την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ και ήταν μέχρι πρότινος εκτός των αρμοδιοτήτων του Εφόρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Άρθρο 86

1. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες της παρούσας συνθήκης, ιδίως προς εκείνους των άρθρων 12 και 81 μέχρι και 89, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.
2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Κοινότητας.
3. Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και απευθύνει, εφόσον είναι ανάγκη, κατάλληλες οδηγίες ή αποφάσεις προς τα κράτη μέλη.

Άρθρο 87

1. Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα συνθήκη ορίζει άλλως.
2. Συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:
 - α) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προελεύσεως των προϊόντων·
 - β) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα·
 - γ) οι ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από τη διαίρεση αυτή.
3. Δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:
 - α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση·
 - β) οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους·
 - γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον·
 - δ) οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της

πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον·

- ε) άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής.

Άρθρο 88

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της κοινής αγοράς.

2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά το άρθρο 87, ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.

Αν το εν λόγω κράτος δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή εντός της ταχθείσης προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο, κατά παρέκκλιση των άρθρων 226 και 227.

Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομοφώνως ότι ενίσχυση που έχει θεσπισθεί ή που πρόκειται να θεσπισθεί από το κράτος αυτό θεωρείται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 87 ή των προβλεπόμενων από το άρθρο 89 κανονισμών, αν εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν μια τέτοια απόφαση. Αν η Επιτροπή έχει κινήσει, ως προς την ενίσχυση αυτή, τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους προς το Συμβούλιο έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της σχετικής διαδικασίας μέχρις ότου αποφανθεί το Συμβούλιο.

Αν το Συμβούλιο δεν αποφανθεί εντός τριών μηνών από την υποβολή της αιτήσεως, αποφασίζει η Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, κατά το άρθρο 87, κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.

Άρθρο 89

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να εκδίδει κάθε αναγκαίο κανονισμό για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88, και ιδίως να καθορίζει τους όρους εφαρμογής του άρθρου 88 παράγραφος 3, και τις κατηγορίες ενισχύσεων που εξαιρούνται από τη διαδικασία αυτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2005

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2005

**(Νόμοι 30(I) του 2001, 122(I) του 2001, 139(I) του 2002,
10(I) του 2003, 80(I) του 2003, 144 (I) του 2004
και 117(I) του 2005)**

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ

3. Καταργείται
4. Καταργείται
5. Καταργείται
- 5α. Καταργείται
6. Καταργείται
7. Καταργείται

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

8. Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.
9. Τερματισμός Υπηρεσιών
- 9Α. Αρμοδιότητες Εφόρου

ΜΕΡΟΣ ΙV ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ

10. Έγκριση από τον Έφορο.
11. Έκδοση γνωμοδότησης από τον Έφορο
12. Παραλαβή κοινοποίησης.
13. Πλήρης κοινοποίηση.
14. Αίτημα παροχής πληροφοριών.
15. Αυτεπάγγελτος έλεγχος.
16. Καταργείται
17. Υποχρεώσεις Αρμόδιας Αρχής και δικαιούχου
18. Αδικήματα και ποινές.

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

19. Διαδικασία επιτόπιου ελέγχου από την Επιτροπή.
20. Απόδειξη.
21. Αδικήματα και ποινές.

ΜΕΡΟΣ VI ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

22. Στέγαση Γραφείου του Εφόρου.
23. Έξοδα Γραφείου του Εφόρου.
24. Υποχρέωση εχεμύθειας.

ΜΕΡΟΣ VII ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

25. Κανονισμοί
26. Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.
27. Κατάργηση.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για σκοπούς εφαρμογής των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των ακόλουθων πράξεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

(α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των Άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων ενισχύσεων·

(β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ·

(γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας· και

(δ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2004, για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και αλιείας, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμος του 2001.

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά -

"Αρμοδία Αρχή" περιλαμβάνει το Υπουργικό Συμβούλιο, κάθε Υπουργό, τα Διοικητικά Συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα Δημοτικά Συμβούλια, τα Κοινοτικά Συμβούλια και κάθε δημόσια ή άλλη αρχή όταν αποφασίζει αυτόβουλα ή υλοποιώντας πολιτική του Δημοσίου, την χορήγηση ενίσχυσης οποιασδήποτε μορφής·

«Δημόσιο» σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·

«δικαιούχος» σημαίνει την επιχείρηση, στην οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση ή η οποία δικαιούται χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στα πλαίσια προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης·

«επιτόκιο αναφοράς» σημαίνει το επιτόκιο που ορίζει ανά εξαμηνία ο Έφορος σε γνωστοποίηση του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

«επιχείρηση» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ή σύνολο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα·

«Έφορος» σημαίνει τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ο οποίος καθορίζεται στο άρθρο 8·

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των Άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων·

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ·

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2004, για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και αλιείας·

«Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της αλιείας» σημαίνει το Μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο (2) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004·

«Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της γεωργίας» σημαίνει το Μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο (2) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004·

«Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» σημαίνει το Μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο (2) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας·

«κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ, περιλαμβάνει δε και την επιχορήγηση, την εγγύηση δανείου ή άλλη εγγύηση, την παροχή δανείου με μειωμένο επιτόκιο, την επιδότηση επιτοκίου, τη μείωση ή απαλλαγή από οποιουσδήποτε όρους, φόρους, δασμούς ή τέλη, περιλαμβανομένης της επιταχυνόμενης απόσβεσης επί στοιχείων πάγιου ενεργητικού και της μείωσης ή απαλλαγής κοινωνικών επιβαρύνσεων, την πώληση ή ενοικίαση κινητού ή ακινήτου με ευνοϊκούς όρους, ενισχύσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους προερχόμενους από ειδικές εισφορές ή φόρους υπέρ τρίτων, και τη συμμετοχή σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου υπό περιστάσεις ή όρους διαφορετικούς από εκείνους υπό τους οποίους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής·

«Μητρώο κρατικών ενισχύσεων» σημαίνει το Μητρώο, το οποίο τηρεί και φυλάττει ο Έφορος για σκοπούς καταγραφής και διατήρησης στοιχείων που αφορούν

τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία·

«οικονομική δραστηριότητα» σημαίνει κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά και η οποία, τουλάχιστον καταρχήν, ενδέχεται να ασκείται από ιδιωτικό νομικό πρόσωπο κερδοσκοπικού χαρακτήρα·

«Συμβουλευτική Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις» σημαίνει την Επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα που συγκροτήθηκε δυνάμει του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 και του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999·

«Συνθήκη ΕΚ» σημαίνει τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

ΜΕΡΟΣ II ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ

3. Καταργήθηκε
4. Καταργήθηκε
5. Καταργήθηκε
- 5Α. Καταργήθηκε
6. Καταργήθηκε
7. Καταργήθηκε

ΜΕΡΟΣ III ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Έφορος
Ελέγχου Κρατικών
Ενισχύσεων.

- 8.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού διαβουλευθεί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, διορίζει πρόσωπο υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου με ευρεία γνώση των οικονομικών και διαρθρωτικών συνθηκών της κυπριακής οικονομίας, ως Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο με την ιδιότητά του αυτή είναι υπεύθυνο για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.
- (2) Η θητεία του Εφόρου είναι εξαετής, δύναται δε να ανανεωθεί για ακόμη μια θητεία με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η αντιμισθία του Εφόρου και οι λοιποί όροι υπηρεσίας του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνονται σε συμβόλαιο που υπογράφει εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ο Υπουργός Οικονομικών.
- (3) Ο Έφορος υποβοηθείται στο έργο του από αριθμό υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων

Τερματισμός
υπηρεσιών.

υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι στο Υπουργείο Οικονομικών και που ορίζονται για το σκοπό αυτό από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ή από άλλα πρόσωπα τα οποία προσλαμβάνονται με συμβόλαιο.

(4) Ο Έφορος δε δύναται να κατέχει οποιαδήποτε άλλη θέση ή αξίωμα στη Δημοκρατία ή να απασχολείται σε οποιαδήποτε άλλη εργασία με αμοιβή.

9.-(1) Ο Έφορος δύναται κατά τη διάρκεια της θητείας του να υποβάλει γραπτώς προς το Υπουργικό Συμβούλιο την παραίτησή του.

(2) Ο Έφορος δύναται να παυθεί μόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο και μόνο για οποιοδήποτε των πιο κάτω ειδικών λόγων:

(α) λόγω πνευματικής ή σωματικής ανικανότητας ή αναπηρίας ή άλλης οποιασδήποτε ανεξαιρέτως ασθένειας καθιστώσης τον Έφορο ανίκανο να εκπληρώσει επαρκώς τα καθήκοντά του·

(β) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς ή συστηματικής απουσίας ή αμέλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του·

(γ) λόγω κήρυξής του σε κατάσταση πτωχεύσεως·

(δ) λόγω καταδίκης του σε ποινικό αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχύροτητα.

Αρμοδιότητες
Εφόρου.

9Α. Ο Έφορος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98·

(β) γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11, για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, επί όλων των προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων, που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο (α) του παρόντος άρθρου·

(γ) είναι υπεύθυνος για τη γενική εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 και των εκτελεστικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί ή που θα θεσπισθούν από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 27 του εν λόγω Κανονισμού, και που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον Κανονισμό αυτό·

- (δ) ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των παραχωρούμενων κρατικών ενισχύσεων·
- (ε) εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης κρατικής ενίσχυσης·
- (στ) υποβάλλει στην Επιτροπή οποιαδήποτε στοιχεία που ζητούνται από αυτήν σε σχέση με κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία·
- (ζ) συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με κρατικές ενισχύσεις·
- (η) ετοιμάζει και διατηρεί ενημερωμένο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων, Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της γεωργίας και Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της αλιείας·
- (θ) εκπαιδεύει και ενημερώνει όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους εμπλεκόμενους φορείς για θέματα κρατικών ενισχύσεων·
- (ι) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις, και Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων·
- (ια) αντιπροσωπεύει τη Δημοκρατία στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις και σε οποιαδήποτε άλλη επιτροπή, σώμα, ομάδα εργασίας, συνέδριο που αφορά σε θέματα παροχής κρατικών ενισχύσεων και που λαμβάνει χώρα είτε στη Δημοκρατία είτε στο εξωτερικό.

ΜΕΡΟΣ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ

Έγκριση από τον Έφορο.

- 10.-(1) Η Αρμόδια Αρχή πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α(α), κοινοποιεί το προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.
- (2) Ο Έφορος οφείλει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης να το αξιολογήσει και να το εγκρίνει ή να το απορρίψει, σε σχέση με τη συμβατότητά του με τους κανονισμούς για εξαίρεση που αναφέρεται στο άρθρο 9Α(α), με αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- (3) Κανένα προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α(α) δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο.

Έκδοση γνωμοδότησης από τον Έφορο.	11.-(1) Η Αρμόδια Αρχή πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α(β), κοινοποιεί το προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο. (2) Ο Έφορος οφείλει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσχεδίου ενίσχυσης να εκδώσει γνωμοδότηση προς την Αρμόδια Αρχή για τη συμβατότητά του με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. (3) Στην περίπτωση που ο Έφορος ζητήσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία ή διευκρινίσεις που αφορούν στο υποβληθέν προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης, η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2) δύναται να παραταθεί για ακόμα ένα μήνα. (4) Το Υπουργικό ή οποιαδήποτε κατά νόμο δημόσια αρχή δεν εγκρίνει οποιοδήποτε προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης χωρίς να έχει εκδοθεί γνωμοδότηση του Εφόρου, εκτός εάν η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2), ενδεχομένως παραταθείσα όπως αναφέρεται στο εδάφιο (3), έχει παρέλθει.
Παραλαβή κοινοποίησης.	12. Ο Έφορος ενημερώνει, εντός δέκα ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, κάθε Αρμόδια Αρχή που προβαίνει σε κοινοποίηση, σχετικά με την παραλαβή της κοινοποίησης.
Πλήρης κοινοποίηση.	13. Η κοινοποίηση στον Έφορο προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης πρέπει να είναι πλήρης και επακριβής και να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση από τον Έφορο του κοινοποιηθέντος προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης.
Αίτημα παροχής πληροφοριών.	14.-(1) Σε περίπτωση που ο Έφορος θεωρήσει ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που υπέβαλε η Αρμόδια Αρχή σχετικά με το προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε είναι ελλιπή, ζητά όλες τις αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες. Όταν η Αρμόδια Αρχή απαντήσει στο αίτημα αυτό, ο Έφορος την ενημερώνει ότι έλαβε την απάντηση. (2) Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν παρέχει τις ζητούμενες συμπληρωματικές πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ελλιπή, ο Έφορος προβαίνει σε υπόμνηση και τάσσει μια εύλογη προθεσμία για την υποβολή των πληροφοριών.
Αυτεπάγγελτος έλεγχος.	15. Εφόσον περιπέσει στην αντίληψη του Εφόρου, ότι έχει γίνει ενέργεια ή παράλειψη που αντιβαίνει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, αφού ζητήσει και λάβει πληροφορίες από την Αρμόδια Αρχή αποστέλλει εμπειρισταωμένη γνώμη για την ενέργεια ή την παράλειψη αναλόγως, στην Αρμόδια Αρχή, καθορίζοντας και το χρόνο εντός του οποίου θα πρέπει να αρθεί η παρανομία:

Υποχρεώσεις
Αρμόδιας Αρχής
και δικαιούχου.

Αδικήματα και
ποινές.

Νοείται ότι η εμπειριστατωμένη γνώμη θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

16. Καταργήθηκε.
- 17.-(1) Κάθε Αρμόδια Αρχή οφείλει να κοινοποιεί στον Έφορο οποιοδήποτε μέτρο για συμμετοχή του Δημοσίου σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο υπό τις ίδιες περιστάσεις ή όρους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής.
 - (2) Κάθε Αρμόδια Αρχή που χορηγεί κρατική ενίσχυση που εγκρίθηκε δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου υποβάλλει ετησίως στον Έφορο έκθεση που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το συνολικό αριθμό των δικαιούχων και το συνολικό ποσό που παραχωρήθηκε.
 - (3) Η Αρμόδια Αρχή υποχρεούται να τηρεί στοιχεία που να περιλαμβάνουν τα ποσά που παραχωρήθηκαν στον κάθε δικαιούχο για περίοδο δέκα ετών.
 - (4) Κάθε Αρμόδια Αρχή ή οποιοσδήποτε δικαιούχος προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης, υποχρεούται όπως αν της/του ζητηθεί τούτο από τον Έφορο, παρέχει κάθε συνδρομή στο επιτελούμενο από αυτόν έργο.
18. Σε περίπτωση που
 - (α) προσχέδιο κρατικής ενίσχυσης τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία χωρίς την έγκριση ή τη γνωμοδότηση του Εφόρου, ή
 - (β) ο Έφορος διαπιστώσει κατά τη διαδικασία ελέγχου της υλοποίησης και του τελικού αποτελέσματος κρατικής ενίσχυσης ότι έχει γίνει ενέργεια ή παράλειψη που αντιβαίνει προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου,

ο Έφορος, αφού ακούσει πρώτα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και λάβει υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, ανάλογα με την περίπτωση, δύναται με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή του να διατάξει το δικαιούχο του προσχεδίου κρατικής ενίσχυσης να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει καταβάλλοντας και το νόμιμο τόκο.

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διαδικασία επιτόπιου
ελέγχου από την
Επιτροπή.

19. Όλες οι υπηρεσίες υποχρεούνται όπως, αν τους ζητηθεί τούτο από την Επιτροπή, παρέχουν κάθε συνδρομή στη διαδικασία επιτόπιου ελέγχου που μπορεί να διαταχθεί με απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.659/1999, περιλαμβανομένης της παρουσίας και εξασφάλισης αντιγράφου πάσης φύσεως εγγράφων.

Απόδειξη.

20.-(1) Κατά τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19, δεν επιτρέπεται η επίκληση από τις υπηρεσίες ή από λειτουργούς της υποχρέωσης της εχεμύθειας, εκτός εάν πρόκειται για παροχή πληροφορίας ή απάντηση σε ερώτηση ή παρουσίαση εγγράφου ή μέρος εγγράφου που αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού ή στην άμυνα ή την ασφάλεια ή την εξωτερική πολιτική της Δημοκρατίας.

(2) Κατά τη διεξαγωγή ενός επιτόπιου ελέγχου, η Επιτροπή δύναται να καλέσει οποιοδήποτε λειτουργό ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να δώσει οποιαδήποτε μαρτυρία ή να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή να προσαγάγει οποιαδήποτε έγγραφα που, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, σχετίζονται με τον έλεγχο που διεξάγει.

Αδικήματα και
ποινές.

21. Οποιοσδήποτε που

(α) χωρίς νόμιμη δικαιολογία παραλείπει να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία που γνωρίζει και η οποία σχετίζεται με τον έλεγχο που διεξάγει η Επιτροπή, ή

(β) χωρίς νόμιμη δικαιολογία αρνείται να παράσχει τα αιτούμενα από την Επιτροπή στοιχεία ή έγγραφα ή ηθελημένα παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο την παροχή τους, ή

(γ) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχεία, γνωρίζοντας ότι αυτά είναι ανακριβή ή έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι αυτά δεν είναι ακριβή, ή

(δ) χωρίς νόμιμη δικαιολογία παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διεξάγεται από την Επιτροπή, ή

(ε) παρεμποδίζει ή παρενοχλεί την Επιτροπή ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε έρευνα που διεξάγεται από την Επιτροπή,

είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ VI

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στέγαση Γραφείου του
Εφόρου.

22. Ο Υπουργός Οικονομικών παραχωρεί κατάλληλο χώρο για τις ανάγκες στέγασης του Γραφείου του Εφόρου.

Έξοδα Γραφείου του
Εφόρου.

23.-(1) Όλα τα έξοδα του Γραφείου του Εφόρου καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(2) Ο έλεγχος των κονδυλίων ασκείται από τον Έφορο υπό την ιδιότητά του ως Λειτουργού που ασκεί τον έλεγχο πάνω στα κονδύλια.

Υποχρέωση
εχεμύθειας.

- 24.-(1) Ο Έφορος και κάθε λειτουργός/σύμβουλος που υπάγεται στον Έφορο θεωρεί και χειρίζεται ως απόρρητο κάθε ζήτημα, έγγραφο ή πληροφορία που περιέχεται σε γνώση του κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος Νόμου, εκτός στο βαθμό που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.
- (2) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει τη δυνάμει του εδαφίου (1) υποχρέωση εχεμύθειας διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή μέχρι χιλίων λιρών ή και με τις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ VII ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κανονισμοί.

25. Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών, Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και ειδικότερα για να καθορίσει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:
- (α) τα έντυπα κοινοποίησης των προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων που οφείλουν να συμπληρώνουν οι Αρμόδιες Αρχές,
 - (β) τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,
 - (γ) το Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων,
 - (δ) τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας.

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος Νόμου.

26. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004.

Κατάργηση.

27. Με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου καταργούνται-

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
4.5.2001
27.7.2001.

- (α) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001·

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
4.5.2001
27.7.2001.

- (β) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001·

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
4.5.2001
27.7.2001.

- (γ) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001·

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
27.7.2001.

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
4.5.2001
27.7.2001.

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
27.7.2001.

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
22.2.2001.

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
19.7.2002.

Επίσημη Εφημερίδα
της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο(Ι):
15.6.2001.

- (δ) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις που χορηγούνται με τη Μορφή Εγγυήσεων) Κανονισμοί του 2001·
- (ε) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Προστασία του Περιβάλλοντος) Κανονισμοί του 2001·
- (στ) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διάσωση και Αναδιάρθρωση Προβληματικών Επιχειρήσεων) Κανονισμοί του 2001·
- (ζ) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2002·
- (η) οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002·
- (θ) το περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διάταγμα του 2001.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Προγράμματα κρατικών ενισχύσεων/ ατομικές ενισχύσεις που βρίσκονται σε ισχύ, κατά Αρμόδια Αρχή

A/A	Τίτλος προγράμματος ενίσχυσης/ ατομικής ενίσχυσης	Αρμόδια Αρχή
1	Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
2	Κρατική χορηγία προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
3	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων (ΕΠΑΕ)	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
4	Πέμπτο πρόγραμμα επιχορήγησης ερευνητικών σχεδίων	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
5	Πρόγραμμα Ενίσχυσης Νέων Ερευνητών Κύπρου- ΠΕΝΕΚ	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
6	Σχέδιο καταβολής χορηγημάτων για συμμετοχή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΜΙΜ (Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης)	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
7	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στο εξωτερικό	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
8	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης - Συνήθη	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
9	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης ζωτικής σημασίας	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
10	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης - ταχύρρυθμα	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
11	Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στο εξωτερικό	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
12	Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης - συνήθη	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
13	Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης - συνήθη	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
14	Σχέδιο στελέχωσης επιχειρήσεων μέσα από την αξιοποίηση αποφοίτων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
15	Πρόγραμμα μετακίνησης μικρών επιχειρήσεων σε εγκεκριμένες περιοχές	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
16	Πρόγραμμα δημιουργίας και λειτουργίας εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

17	Πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας μέσω των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
18	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν με δικά τους έξοδα σε εκθέσεις του εξωτερικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
19	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
20	Πρόγραμμα έγκρισης έργων “EUREKA ΚΥΠΡΟΥ”	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
21	Σχέδιο χορηγιών για μελέτες συγχωνεύσεων - κοινοπραξιών - υπεργολαβιών στο μεταποιητικό τομέα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
22	Μέτρα και κίνητρα για επενδύσεις σε παρεμφερή τουριστικά έργα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
23	Σχέδιο επιδότησης μελετών για διείσδυση επιχειρήσεων σε ξένες αγορές	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
24	Σχέδιο αξιοποίησης του διεθνούς διαδικτύου (Internet)	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
25	Σύστημα HACCP για τρόφιμα και ποτά	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
26	Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βιομηχανία	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
27	Σχέδιο υιοθέτησης προτύπων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
28	Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
29	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/ βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
30	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/ βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε “Εβδομάδα Κύπρου” στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

31	Πρόγραμμα ανάπτυξης του κυπριακού κινηματογράφου	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
32	Οικονομική ενίσχυση του φορέα "Pafos Aphrodite Festival Cyprus" για διοργάνωση του φεστιβάλ "Αφροδίτη" Πάφου	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
33	Σχέδιο επιχορήγησης για τη δημιουργία, αναβάθμιση ή και συμπλήρωση αθλητικών εγκαταστάσεων με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του αθλητικού τουρισμού	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
34	Ανάπτυξη της κυπριακής οικοτεχνίας /χειροτεχνίας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
35	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης - άμεσης εμπλοκής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
36	Δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη την περίοδο 2003-2005 (Δέσμη 2003-2005)	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
37	Χορηγία στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων	Υπουργείο Εσωτερικών
38	Σχέδιο επιχορήγησης καλλιτεχνικών /πολιτιστικών εκδηλώσεων	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
39	Σχέδιο επιχορήγησης μεγάλων καλοκαιρινών εκδηλώσεων	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
40	Πρόγραμμα επιχορηγήσεων οργανωμένων φορέων και ατόμων για την ανάπτυξη του πολιτισμού της Κύπρου	Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
41	Σχέδιο αυτοεργοδότησης επαναπατριζομένων	Τμήμα Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
42	Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	Υπουργείο Εσωτερικών
43	Σχέδιο χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
44	Αναπτυξιακό πρόγραμμα για το μεταποιητικό τομέα σε περιοχές της υπαίθρου	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
45	Παράταση του υφιστάμενου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων μέχρι το 2006	Γραφείο Προγραμματισμού
46	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
47	Αποπληρωμή παλαιών δανείων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Ρ.Ι.Κ.)	Υπουργείο Εσωτερικών

48	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
49	Σχέδιο παροχής κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με σοβαρή αναπηρία στον ιδιωτικό τομέα	Τμήμα Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
50	Σχέδιο καταβολής κοινωνικών ασφαλίσεων τόσο σε εργοδότες όσο και σε εργοδοτούμενα άτομα με αναπηρία	Τμήμα Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
51	Σχέδιο επιχορήγησης εργοληπτικών επιχειρήσεων για την αναβάθμιση του εξοπλισμού τους	Κέντρο Παραγωγικότητας
52	Πρόγραμμα παροχής πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές του εξωτερικού	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
53	Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
54	Σχέδιο επιδότησης θέσεων εργασίας για λήπτες δημόσιου βοηθήματος στον ιδιωτικό τομέα	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
55	Πρόγραμμα ερευνητικής συνεργασίας με διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
56	Ενίσχυση διάσωσης των Κυπριακών Αερογραμμών	Υπουργείο Οικονομικών
57	Σχέδιο παροχής χορηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση Αναθεώρηση του σχεδίου	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Προγράμματα ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) που βρίσκονται σε ισχύ, κατά Αρμόδια Αρχή

A/A	Τίτλος Προγράμματος	Αρμόδια Αρχή
1	Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες Κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν με δικά τους έξοδα σε εκθέσεις του εξωτερικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2	Επιχειρήσεις/ Βιομηχανίες Κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
3	Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
4	Ενισχύσεις σε παραγωγούς /βιομηχάνους /εξαγωγείς για διερεύνηση ξένων αγορών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5	Ενισχύσεις σε εξαγωγείς υπηρεσιών για διερεύνηση ξένων αγορών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
6	Ενισχύσεις σε εξαγωγείς υπηρεσιών οι οποίοι συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
7	Ενισχύσεις σε εξαγωγείς υπηρεσιών οι οποίοι συμμετέχουν με δικά τους έξοδα σε εκθέσεις του εξωτερικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
8	Ενισχύσεις σε επιχειρήσεις /βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε "Εβδομάδα Κύπρου" στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
9	Ενισχύσεις σε επιχειρήσεις /βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
10	Σχέδιο επιχορήγησης για τη δημιουργία, αναβάθμιση ή /και συμπλήρωση αθλητικών εγκαταστάσεων με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του αθλητικού τουρισμού	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
11	Σχέδιο παροχής χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα για το 2001	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
12	Πρόγραμμα ενίσχυσης γυναικείας επιχειρηματικότητας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

13	Μίσθωση βιοτεχνικών οικοπέδων (Δήμος Πάφου)	Δήμος Πάφου
14	Ελεύθερη ζώνη Λάρνακας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
15	Βιομηχανική περιοχή Στροβόλου	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
16	Βιομηχανική περιοχή Λεμεσού (Φάση Β)	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
17	Βιομηχανική περιοχή Αθηνών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
18	Σχέδιο επιχορήγησης αδειούχων ξεναγών που εξασφαλίζουν άδεια ξενάγησης σε γλώσσες που υπάρχει έλλειψη	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
19	Σχέδιο κυβερνητικών εγγυήσεων για δανειοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
20	Πρόγραμμα αναζωογόνησης περιοχών πράσινης γραμμής Λευκωσίας σε καταστηματαρχές στην περιοχή της παλιάς Λευκωσίας για τον εξωραϊσμό των προσόψεων και διαμόρφωση /ανακαίνιση εσωτερικών χώρων των καταστημάτων	Υπουργείο Εσωτερικών
21	Βιομηχανική περιοχή Αγίου Αθανασίου (Φάση Α)	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
22	Βιομηχανική περιοχή Ύψωνα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
23	Πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας μέσω των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
24	Σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης 2004-2006 (Ενθάρρυνση και ενίσχυση χειροτεχνικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας από κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων)	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
25	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών de minimis για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
26	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών de minimis για εργαστηριακό έλεγχο στο εξωτερικό	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
27	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για το σύστημα HACCP για τα τρόφιμα και ποτά	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
28	Πρόγραμμα δημιουργίας και λειτουργίας εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
29	Πρόγραμμα ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

30	Σχέδιο επιχορήγησης αθλητικών εγκαταστάσεων	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
31	Σχέδιο παροχής αναδρομικών χορηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
32	Πρόγραμμα ενίσχυσης, ανάκτησης και ανακύκλωσης συσκευασίας και αποβλήτων συσκευασίας	Υπηρεσία Περιβάλλοντος
33	Βιομηχανική Περιοχή Κοκκινοτριμιθιάς	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
34	Χορηγία προς επιχειρηματικούς συνδέσμους εγγεγραμμένους στο ΚΕΒΕ	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
35	Σχέδιο παροχής συμβουλών, καθοδήγησης και κατάρτισης εργαζομένων σε μικρο επιχειρήσεις με απασχόληση 1-4 άτομα	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
36	Παραχώρηση χορηγιών σε αιτητές του σχεδίου παροχής χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
37	Βιομηχανική Περιοχή Εργατών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
38	Τέλη απόρριψης λυμάτων στο σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
39	Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
40	Ενίσχυση de minimis για εφαρμογή συστημάτων ISO 9001:2000, ISO 14001, OHSAS 18001:1999, HACCP και GREEN GLOBE 21 σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και κέντρα αναψυχής	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
41	Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας προς τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠΙ)	Υπουργείο Οικονομικών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Υφιστάμενα σχέδια κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και κτηνοτροφίας
τα οποία κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αξιολόγηση

A/A	Τίτλος Προγράμματος	Αρμόδια Αρχή
1	Πιλοτικό Σχέδιο περίφραξης των φυτειών στις οποίες προκαλούνται ζημιές από Αγρινά	Τμήμα Γεωργίας
2	Ζημιές σε γεωργικές καλλιέργειες από Αγρινά	Τμήμα Γεωργίας
3	Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στους καλλιεργητές που έχουν υποστεί ζημιές από Θεομηνίες	Τμήμα Γεωργίας
4	Παραχώρηση αποζημιώσεων για ζημιές από πυρκαγιές	Τμήμα Γεωργίας
5	Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας. Ζημιές από πυρκαγιές που ξέσπασαν στη νεκρή ζώνη στις 19.5.2002 και στις 6.6.2002 στις περιοχές Μάμμαρι και Κατωκοπιά αντίστοιχα	Τμήμα Γεωργίας
6	Μέτρα στήριξης καλλιεργητών φυλλοβόλων	Τμήμα Γεωργίας
7	Μέτρα στήριξης καλλιέργειας χαρουπιών	Τμήμα Γεωργίας
8	Μέτρα στήριξης της καπνοκαλλιέργειας	Τμήμα Γεωργίας
9	Σχέδιο για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Σχέδιο «Ομπρέλα»)	Τμήμα Γεωργίας
10	Επιδότηση καλλιεργητών/ κτηνοτρόφων, λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου, για την περίοδο Απριλίου 2002 - Φεβρουαρίου 2003 / Επιδότηση πετρελαίου για γεωργικούς σκοπούς	Τμήμα Γεωργίας
11	Μέτρα στήριξης της αμυγδαλοκαλλιέργειας	Τμήμα Γεωργίας
12	Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τους εγκλωβισμένους	Τμήμα Γεωργίας
13	Μέτρα στήριξης εσπεριδοειδών	Τμήμα Γεωργίας
14	Σχέδιο κατά σκάλα επιδότησης εσπεριδοειδών κατά μήκος της γραμμής αντιπαράταξης και μανταρινιών περιοχής Αρακαπά	Τμήμα Γεωργίας
15	Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παραγωγής Εσπεριδοειδών (ΟΔΠΕ)	Τμήμα Γεωργίας
16	Σύνδεσμοι προστασίας φυτών	Τμήμα Γεωργίας

17	Σχέδιο για αντιμετώπιση του ιού της τριστεύζας των εσπεριδοειδών	Τμήμα Γεωργίας
18	Σχέδιο καταπολέμησης της ποντίκας	Τμήμα Γεωργίας
19	Αποζημιώσεις λόγω των μέτρων περιορισμού και εξάλειψης της κορυνοβακτηρίωσης της πατάτας (ring rot)	Τμήμα Γεωργίας
20	Σχέδιο αναδιάρθρωσης γεωργικών καλλιεργειών	Τμήμα Γεωργίας
21	Σχέδιο απόσυρσης πλεονασμάτων μπανανών	Τμήμα Γεωργίας
22	Σχέδιο απόσυρσης πλεονασμάτων μήλων	Τμήμα Γεωργίας
23	Σχέδιο παροχής κυβερνητικής χορηγίας στους εξαγωγείς για βελτίωση της συσκευασίας / μεταφοράς λαχανικών, πεπονοειδών και φράουλας που προορίζονται για εξαγωγή	Τμήμα Γεωργίας
24	Σχέδιο ενίσχυσης λόγω μείωσης της τιμής του ελαιολάδου	Τμήμα Γεωργίας
25	Ενοποιημένο Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας (ΕΣΑΚ)	Τμήμα Γεωργίας
26	Ενοποιημένο Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας (ΕΣΑΚ)/ Σκέλος Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης/ Μετακίνηση Οχληρών Κτηνοτροφικών Υποστατικών	Τμήμα Γεωργίας
27	Σχέδιο επιδότησης μοσχαριών για σφαγή σε νεαρή ηλικία	Τμήμα Γεωργίας
28	Σχέδιο γενετικής βελτίωσης υφιστάμενου ζωικού πληθυσμού	Τμήμα Γεωργίας
29	Χρηματοδότηση διασωληνώσεων άρδευσης, εξοπλισμού και εγκαταστάσεων	Τμήμα Γεωργίας
30	Σχέδιο κατασκευής εγγειοβελτιωτικών έργων για τη διατήρηση του εδάφους ή και γεωργική ανάπτυξη	Τμήμα Γεωργίας
31	Ενοίκιο κτηνοτροφικών περιοχών	Τμήμα Γεωργίας
32	Αναθεωρημένο σχέδιο για βιολογική (οργανική) παραγωγή γεωργικών προϊόντων	Τμήμα Γεωργίας
33	Αγορά ζώων και πτηνών	Τμήμα Γεωργίας
34	Έκτακτη οικονομική βοήθεια στους δικαιούχους εσπεριδοκαλλιεργητές του αρδευτικού τμήματος «Χαλκοκόλυμπος» που βρίσκεται στην περιοχή Πάνω Λευκάρων για ζημιές που έχουν υποστεί λόγω χρήσης του νερού του φράγματος Πάνω Λευκάρων για κατάσβεση πυρκαγιάς και για ύδρευση της Λευκωσίας το 2000	Τμήμα Γεωργίας

35	Γεωργική Έρευνα	Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
36	Παροχή νερού άρδευσης σε καταναλωτές σε τιμή πώλησης πιο κάτω από το πραγματικό κόστος	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
37	Εγκατάσταση ατομικών υδρομετρητών και ομαδικών φίλτρων νερού σε καταναλωτές/ αρδευτές σε τιμή πώλησης πιο κάτω του πραγματικού κόστους	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
38	Παροχή ανακυκλωμένου νερού σε καταναλωτές, σε τιμή πιο κάτω από το πραγματικό κόστος	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
39	Παροχή νερού σε κτηνοτρόφους σε τιμή πώλησης πιο κάτω του πραγματικού κόστους ή/και δωρεάν	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
40	Παροχή δικαιώματος άντλησης νερού από υπόγειους υδροφορείς σε καταναλωτές δωρεάν ή σε τιμή πιο κάτω από το πραγματικό κόστος εμπλουτισμού των υδροφορέων	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
41	Κυβερνητική συνεισφορά για την εκτέλεση δευτερευόντων αρδευτικών έργων προς όφελος αρδευτικών τμημάτων	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
42	Εκμίσθωση δασικής γής από το δάσος «Ορεινές» στη χωριτική αρχή Αρχιμανδρίτας με σκοπό την ανάπτυξη της σαν βοσκότοπου	Τμήμα Δασών
43	Εκμίσθωση δασικής γης στο Τρόοδος	Τμήμα Δασών
44	Αξιοποίηση δασικής γης από αγρότες	Τμήμα Δασών
45	Σχέδιο χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
46	Συμπληρωματικό σχέδιο για τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
47	Σχέδιο κυβερνητικών εγγυήσεων για δανειοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
48	Σχέδιο υιοθέτησης προτύπων	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
49	Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
50	Σχέδιο επιδότησης μελετών για διείσδυση επιχειρήσεων σε ξένες αγορές	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
51	Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βιομηχανία	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
52	Σχέδιο αξιοποίησης του διεθνούς διαδικτύου (Internet)	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
53	Επιδότηση ενοικίου βιομηχανικής περιοχής Αθηνών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

54	Επιδότηση ενοικίου βιομηχανικής περιοχής Στροβόλου	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
55	Επιδότηση ενοικίου βιομηχανικής περιοχής Ύψωνα	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
56	Επιδότηση α) ενοικίου οικοπέδων στην Ελεύθερη Ζώνη της Λάρνακας β) παροχής ηλεκτρικού ρεύματος γ) παροχής τηλεφωνικών γραμμών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
57	Επιδότηση ενοικίου επέκτασης βιομηχανικής περιοχής Λεμεσού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
58	Επιδότηση ενοικίου επέκτασης βιομηχανικής περιοχής Αγίου Αθανασίου (Φάση Α')	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
59	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
60	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων ή υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
61	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν με δικά τους έξοδα σε εκθέσεις του εξωτερικού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
62	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε «Εβδομάδα Κύπρου» στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
63	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών κινήτρων για τεχνολογική αναβάθμιση των συσκευαστηρίων εξαγόμενων φρέσκων φρούτων και λαχανικών	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
64	Σχέδιο για την αναδιάρθρωση του αμπελουργικού δυναμικού και την εξουδετέρωση της πλεονασματικής παραγωγής σταφυλιών	Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων
65	Σχέδια παροχής κινήτρων για αναδιάρθρωση ορισμένων προβληματικών λευκών οινοποιήσιμων σταφυλιών και εξαγορά των δικαιωμάτων φύτευσης 3000 σκαλών της ποικιλίας Σουλτανίνας	Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων

66	Διάθεση πλεονασμάτων ελαιολάδου	Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων
67	Ενίσχυση για την πληρωμή ασφαλιστρών	Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης
68	Εγγυήσεις χρηματοδότησης οиноβιομηχανιών	Υπουργείο Οικονομικών
69	Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για ΜΜΕ	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
70	Παροχή διευκολύνσεων σε κοινότητες, αρδευτικούς συνδέσμους, αρδευτικά τμήματα, ιδιωτικούς μελετητές, εργολάβους και άλλα κυβερνητικά τμήματα δωρεάν	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
71	Καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων για ενέργειες προώθησης και διαφήμισης των γεωργικών προϊόντων ¹³	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

¹³Το σχέδιο αυτό εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Αριθμός Ενίσχυσης N522/04) και βρίσκεται σε ισχύ από την 1/1/2005.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Υφιστάμενα σχέδια κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών
τα οποία κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αξιολόγηση

A/A	Τίτλος Προγράμματος	Αρμόδια Αρχή
1	Ειδικό σύστημα φορολογίας για τους πλοιοκτήτες κυπριακών πλοίων	Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
2	Ειδικό σύστημα φορολογίας υπηρεσιών πλοιοδιαχείρισης	Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

